Conſimilis gloſſa eſt in dicto capite *Niſi cùm pridem*, §. 1. & in dicto capite finali 7. *quæſtione* 1. in hæc verba: *Si ſubditi ſunt malis admixti, tolerandi ſunt mali propter bonos; ſi verò omnes ſunt mali & incorrigibiles: recedere poteſt Prælatus ad alium locum, exemplo Pauli qui de Damaſco fugit; ut alibi magis proficeret: ſicut Moïſes Prælatus populo Judæorum malitiâ ſubditorum permotus cedere voluit regimini; talemque ceſſionem à Domino inſtantiſſimis precibus flagitavit: dicens* num. 11. *Cur afflixiſti ſervum tuum? Quare non invenio gratiam coram te. Et cur impoſuiſti pondus univerſi populi hujus ſuper me? Non poſſum ſolus ſuſtinere hunc populum, quia gravis eſt mihi. Sin autem tibi videtur, obſecro ut interficias me & inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis afficiar malis* & in geſtis Beati Adalberti Epiſcopi ſic legit Eccleſia: *Beatus Adalbertus Pragenſis Epiſcopus factus, cùm cerneret Gregem ſuum per abrupta vitiorum ire (nam Clerici connubia ducebant & unus vir plures habebat uxores; & Chriſtiani captivi & ſervi à Chriſtianis ipſis vendebantur Judæis) flens ac deſperans ſe poſſe quidquam facere relicto Epiſcopatu Romam perrexit ibique Monachus factus eſt.* Hæc ibi. Undè hanc ſententiam ex Canoniſtis poſt Innocentium ſequitur in dicto capite *Niſi*. Abb. Antiquus in verbo *Propter autem*, ubi ſequitur diſtinctionem Innocentii inter extrinſecam & intrinſecam perſecutionem, Hoſtienſis, *num.* 20. in verbo *Propter autem malitiam*, ubi ait plebem eſſe omninò rejiciendam ab Epiſcopo, ex quo prædicationem nullo modo audit, Baldus *num.* 21. *verſ. Item notat hîc Joan. Andr.* ubi ait: *Perſecutio intrinſeca eſt præciſa, & quercus furoris, qui procedit de corpore proprio Clericorum vel ſubditorum ipſius Eccleſiæ, quia totum eſt unum corpus miſticum. Extrinſeca autem perſecutio eſt de foris adveniens, puta à Sarracenis vel à tiranno.* Et adducit ſimile de bello civili, & de bello de gente ad gentem, Anton. de Butrio, Petr. de Anchar. & Card. in §. *propter malitiam*. Henric. Boich. *num.* 4. *verſ. Et de materia*, ubi aſſerit cum ea gloſſa concordare D. Thomam & Aſtenſem, Ægid. Bell. in *d.* §. *Propter*, *num* 9. *quæſt.* 9. ubi etiam poſt. Innoc. & Hoſt. appellat. perſecutionem extrinſecam, quæ fit alicui ſive in publico, ſive in privato ex peccato ſuo; & intrinſecam, quæ contingit ex peccatis aliorum, cùm tamen Prælatus odio non habeatur. Et in *c. Adverſitas*, 7. *quæſt.* 1. idem probat Arch. ubi ſub *num.* 10. *verſ. Cùm autem*, commendat diſtinctionem gloſſæ inter utramque perſecutionem, & inferiùs *nu.* 11. *Quoniam*, inquit, *ſanctus vir videt malos, inter quos converſatur, ex admonitione ſua, & exhortatione potiùs deficere, quàm proficere, quia inſurgunt in eum, & moleſtias ei inferunt; & ſic peccato peccatum addunt: ſolet contingere propter tædium ut capiat eum ſolitudinis deſiderium, & vult recedere corpore, non amore, ſcilicet ut quibus non poterat prodeſſe hortando, poſſit ſaltem orando.* Hæc Archid. cujus verba ad litteram refert Ægid. Bellam. *ibid.* §. *Cùm autem num.* 2. Turrecr. in §. *Hoc etiam*, atque ibi etiam Gemin. Præpoſ. *ibid. ſub n.* 3. ubi teſtatur diſtinctionem gloſſæ approbari per S. Thom. & communiter DD. Arch. Gemin & Præpoſ. in *Can. ubi adunati*, 7. *quæſt.* 1. Turrecrem. *ibidem*, ubi ait: *Quando omnes ſunt mali, & de correctione eorum nullus fructus ſperatur, à conſortio talium fugiendum eſt exemplo Loth, qui cùm non poſſet illorum compeſcere malitiam, à Domino ſibi conſultum eſt, ut indè fugeret: & Dominus præcepit Apoſtolis, Matth.* 10. & *Luc.* 10 *ut ſi veniſſent in aliquam civitatem, quæ non recepiſſet eos, nec vellent audire ſermones ſuos, eis relictis ad alia loca ſe converterent, ubi fructum afferrent quibus Dominus ait, Joan.* 15 *Ego elegi vos, & poſui vos ut eatis & fructum afferatis, & fructus veſter maneat. In quo docentur Prælati, quòd ubi non recipiuntur, & præ malitia ſubditorum, quia eorum ſermones, ac correctiones non audiunt, ſed contemnunt, non valent fructum afferre, tunc poſſunt indè recedere, & alibi convolare, ubi fructificent* Hactenùs Turrecremata. Hanc etiam inter legitimas non reſidendi cauſas connumerat Gigas in *tract. de reſidentia Epiſcoporum c.* 17. *num.* 18. Et hanc ſententiam eſſe communiter approbatam teſtatur Præpoſ. in *d.* §. *Hoc etiam*, *ſub n.* 3. & recentiores.

Ex Theologis verò idem docuit D. Thomas in 2. 2. *q.* 185. *art.* 4. ubi aſſerit, *tamdiù Epiſcopum obligari curam Paſtoralem retinere, quamdiù poteſt ſubditis ſibi commiſſis profi-*
4 *cere ad ſalutem.* Et inferiùs aſſignans cauſas, propter quas ceſſat obligatio curæ paſtoralis, inter alias recenſet ſubditorum incorrigibilitatem relatis verbis Gregorii in *d. c. fin.* 1. *quæſt.* 7. In qualibet enim obligatione ſecundùm S. Thomam *ibidem art.* 5. citatum à Campeg. *de reſident. Epiſcoporum*, *num.* 20. attendi debet obligationis finis; & ubi Cajetanus adnotavit, actus paſcendi eſt principalis actus Epiſcopi: ac proindè ſi nec gregem paſcere poteſt Epiſcopus, neque alia paſtoralia munia exercere ob ſubditorum pervicaciam, ceſſat reſidentiæ obligatio, cùm ceſſet finis obligationis: nam ubi non eſt auditus, ne effundas ſermonem, *Eccl.* 32. labor enim ſine fructu eſſe non debet, *c. charitatem*, 12. *q.* 2. Et quamvis præceptum de reſidentia nitatur jure divino, dicente Domino: *Joan.* 20. *Paſce Oves meas*, cùm tamen ſit affirmativum obligat ſemper, ſed non ad ſemper, ſaltem per accidens, ut declarat Cajetan. 2. 2. *q.* 185. *d. art.* 5. & dixi in *c. ex parte infrà de Cler. non reſident.* & hoc caſu ſacri Canones interpretantur præceptum non obligare, quia reſidentia eſſet ſine fructu. Undè Sot. *de juſt. & jur. lib.* 10. *q.* 3. *art.* 4. relatis verbis D. Thom. quòd ubi ſubditorum ſalus exigit Paſtoris præſentiam, non debet paſtor ſuum gregem deſerere. Hinc argue, inquit, ſi grex nollet ſalutem, poterit abire in alium locum, præcipuè ad alios juvandos: & in 2. 2. *q.* 2. *art.* 4. *concl.* 1. tamdiù ait obligatur Epiſcopus paſtoralem curam retinere, ejuſque agones perferre, quamdiù ſpes ibi durat, quod poſſit proficere. Quod etiam ſcripſit Gregorius de Valentia *tom.* 3. *comment. in D. Thom. diſp.* 10. *q.* 3. *puncto*
4. *in fin.* Quin imò Hoſt. in *d. c. Niſi*, *n.* 20. *in ver. Propter* 5
autem malitiam, ſentit Epiſcopum hoc caſu cogendum eſſe ab Eccleſia ſua recedere; & ſequitur ibi Joan. Andr. *n.* 13. & Gemin. in *d. c. Adverſitas*, *col.* 3. *in gloſſ.* 1. ubi dicit Epiſcopum cogi poſſe etiamſi nolit.

Neque his repugnat, quin potiùs conſentiunt decreta Concilii Trid. nam *c.* 1. *ſeſſ.* 6. dùm pœnas imponit Epiſcopis non reſidentibus, excipit legitimas abſentiæ cauſas ibi, *legitimo impedimento, ſeu juſto & rationabilibus cauſis ceſſantibus.* Idemque fit in *c.* 1. *ſeſſ.* 23. *v. nam cum Chriſtiana charitas.* Inter legitimas verò cauſas abſcedendi ſacri Canones reponunt plebis duritiem, apud quam Epiſcopus proficere non poteſt, ut in *d. c. Adverſitas*, & *c. ſeqq.* & in *c. niſi.*

Ac præterea Concilium idcircò præcipit Prælatis ut reſideant & gregem ſibi commiſſum non deſerant, ut illum paſcant & ſuum impleant Miniſterium, ut in *d. c.* 1. *ſeſſ.* 6. ibi, *Vigilent, ſicut Apoſtolus præcipit, in omnibus laborent & miniſterium ſuum impleant*: & in *d. c.* 1. *ſeſſ.* 23. ubi dicitur *præcepto divino mandatum eſſe omnibus, quibus animarum cura commiſſa eſt, oves ſuas agnoſcere, pro eis ſacrificium offerre, verbique divini prædicatione, Sacrementorum adminiſtratione, ac bonorum omnium operum exemplo paſcere, pauperum ac miſerabilium perſonarum curam paternam gerere & in cætera munia paſtoralia incumbere.* Hæc autem certum eſt præſtari non poſſe ab Epiſcopo, cujus vocem oves non audiunt, cujus ritum abominantur & cujus curæ nulla ex parte ſubjici volunt: ergò ex mente Concilii Epiſcopus non tenetur hoc caſu reſi-
dere. Ideòque etſi decretum de reſidentia ſit adeò rigoroſum, 6
Epiſcopos tamen titulares non comprehendit, ut patet in c. 2. *ſeſſ.* 14. Certum autem eſt arctiùs aſtringi ad reſidentiam Epiſcopos titulares, qui patiuntur perſecutionem extrinſecam ab inimicis manifeſtis ab Eccleſiæ unitate præciſis & non toleratis, quàm qui patiuntur intrinſecam à populi incorrigibilitate, ut probat diſtinctio gloſſæ in *d. c. Adverſitas*, quæ tam à Canoniſtis, quàm à Theologis communiter recipitur, ut dictum eſt.

Atque ex his omnibus ſive ſpectemus Chriſti Domini verba: ſivè Apoſtolorum, atque aliorum ſanctorum exempla ab omnibus relata in locis ſuperius allegatis & præcipuè ab Archid. & Turrecr. in *d. c. Adverſitas*, *ſivè ſacrorum Canonum*, & Trid. Concilii diſpoſitionem; ſivè demùm Theologorum & Canoniſtarum communes doctrinas, ſatis videtur conſtare Epiſcopum hoc caſu non aſtringi præcepto reſidentiæ.

Cenſerem tamen hæc omnia ut infrà eſſe temperanda, Primò enim non videtur declarandum abſolutè Epiſcopum non teneri reſidere, ſed tantùm eſſet illi concedenda licentia alibi reſidendi ad tempus dumtaxat, ſi tamdiù res Eccleſiæ ſuæ in
eodem ſtatu perſtiterint; quia ſecundum tutiorem, ac verio- 7
rem opinionem Epiſcopus hoc caſu non poteſt ex ſeipſo curam paſtoralem deſerere, ſed requiritur Sedis Apoſtolicæ licentia, ut probatur *ſupra eod. in c. prox.* & ibi dixi in §. *Intueri*, *in* 3. *notab. num.* 20. Et poſt Laur. docet Archid. in *d. c. Adverſitas*, & Turrecr. in *d. c. fin. propè fin.* quod hodiè apertè ſtatutum eſt in *d. c.* 1. *ſeſſ.* 23. ubi etſi Chriſtiana charitas, urgens neceſſitas, debita obedientia & evidens Eccleſiæ, vel reipublicæ utilitas nonnunquam Epiſcopos abeſſe requirant: ſtatuit tamen S. Sinodus ut legitimæ abſentiæ cauſæ priùs à Romano Pontifice examinentur & approbentur.

Deindè cenſerem in his omnibus eſſe onerandam Epiſcopi conſcientiam, cui etiam eſſet injungendum, ut interdùm gregem ſibi creditum ipſe per ſe viſitaret, perquiſiturus an ſpes ulla orta eſſet proficiendi: nam, ut inquit D. Thom. in 2. 2. *q.* 185. *d. art.* 5. *in fin.* imminet eidem neceſſitas ut animum retineat intendendi proximorum ſaluti, ſi opportunitas adſit & neceſſitas requirat. Ac proindè etiam Sacerdos Latinus eſſet illic præficiendus, ut ſi quas fortè ex prædictis ovibus ad ovile revocaret divina pietas, adeſſet ibi Vicarius Paſtoris, qui eas reciperet, ac de ea re, deque univerſo Eccleſiæ ſtatu paſtorem opportunè certiorem faceret. Quod eſt ex mente Conc. in *d. cap.* 1. *ſeſſ.* 23. *verſ. Meminerint tamen diſceſſuri.*

DE RENUNCIATIONE.

Gregorius IX. Agathen. & Uticen. Epiſcopis.

CAPUT XV.

Dilecti filii Conventûs Monaſterii ſancti G. immediatè ad Romanam pertinentis Eccleſiam, intimaverunt, quòd Abbas eorum ſentiens ſe inſufficientem oneri regiminis Abbatiæ, ceſſit in manibus eorumdem: ipſi quoque G. Monachum ſancti Victoris elegerunt canonicè in Abbatem: & infrà. Cùm igitur dictus Abbas cedere ſine licentia noſtra nequiverit, nos tam electionem quàm ceſſionem prædictas decernentes irritas & inanes; mandamus quatenùs Abbatem ipſum loco ſuo reſtitui faciatis, quo integré reſtituto, vice noſtra recipiatis ceſſionem ipſius.

SUMMARIUM.

1 *Abbas exemptus ſine licentia* Papæ *renunciare non poteſt.*
2 *Quamvis ſe inſufficientem agnoſcat.*
3 *Et ad arctiorem* Religionem *tranſire velit.*
4 *Et quid ſi non ſit exemptus.*
5 *Regularis ut ex una ad aliam* Religionem *tranſire valeat, cujus licentia requiratur diſtinguitur, ut num. ſeqq. uſque ad num.* 36.
Quid ſi tranſire velit ad ſtrictiorem, n. 6.
Et quid ſi ad parem, n. 8.
Et quid ſi ad laxiorem, n. 30.
6 *Regularis tranſire poteſt ad arctiorem religionem de licentia ſui Prælati immediati petita, licet non obtenta.*
7 *Nec eſt neceſſarium eam petere à Conventu, licet ſit tutius & n.* 19.
8 *Regularis non poteſt tranſire ad parem Religionem ſine legitima cauſa, niſi de licentia Papæ.*
9 *Et an hujuſmodi licentia ſuffragetur etiam in foro poli.*
10 *Et an inferiores à Papa ex juſta cauſa poſſint hujuſmodi licentiam indulgere.*
Quid ſi Monaſterium ſit exemptum, numer. 12. & *num.* 15.
Et quid ſi ſit ſubjectum Epiſcopo, n. 14.
11 *Tridentinum Concilium nihil novi juris induxit ſuper tranſitu Regularium ad ſtrictiorem vel parem Religionem.*
14 *Epiſcopus an poſſit diſpenſare, ut Regularis Monaſterii non exempti tranſeat ad æqualem* Religionem.
Quid ſi monaſterium, ad quod ſit tranſitus ſit in aliena Diœceſi, ibid. & n. 15. & 16.
Et quid ſi utrumque Monaſterium ſit in Diœceſi ipſius Epiſcopi n. 17.
18 *Regularis ut ex juſta cauſa tranſire poſſit ad parem Religionem præter licentiam Abbatis, requiritur etiam licentia Conventûs & num. ſeqq.*
19 *Secùs ſi tranſire velit ad ſtrictiorem & quæ ſit ratio differentiæ.*
20 *Regularis ut tranſeat ad laxiorem ſine cauſa ſolus Papa poteſt diſpenſare.*
21 *Sed talis diſpenſatio non excuſat quoad Deum.*
Diſpenſatio Papæ in votis ſine juſta cauſa non prodeſt in foro animæ, ibid.
22 *Papa in votis non diſpenſat, ſed declarat.*
23 *Regularis ut tranſeat ad laxiorem ex legitima cauſa etiam inferiores à Papa poſſunt diſpenſare.*
24 *Et quid ſint iſti inferiores ſi Monaſterium ſit exemptum.*
25 *Et quid ſi ſit ſubjectum Epiſcopo.*
26 *Et an requiratur etiam licentia Conventûs.*
27 *Sed contra quia ſolus Papa diſpenſat ex cauſa ſuper tranſitu ad laxiorem.*
29 *Inferior non diſpenſat in lege ſuperioris.*
30 *Mendicantes tranſeuntes ad non Mendicantes ſine licentia Papæ ſunt eo ipſo excommunicati per extravag. Martini IV.*
31 *Etiamſi tranſeat ex juſta cauſa.*
32 *Et refellitur contraria opinio.*
33 *Ratio quandò non eſt generalis ad omnes, eſt impulſiva, qua ceſſante non ceſſat conſtitutio.*
34 *Regulares cujuſcumque facultatis vigore prohibentur à Concilio Tridentino transferri ad laxiorem Religionem.*
Etiamſi juſta cauſa ſubſit & refellitur opinio contraria, n. 55.
35 *Tridentinum Concilium*, c. 19. verſ. Nemo, ſeſſ. 25. de Regular. *expenditur.*
36 *Regularis ut tranſeat ad laxiorem* Religionem, *quæ ſint cauſæ legitimæ diſpenſandi.*
37 *Quid de cauſa infirmitatis & n.* 40.
38 *Et quid de cauſa ſenectutis.*
39 *Et quid ſi* Religioſus *ſit exoſus* Fratribus *vel infamia notatus.*
40 *Et quid ſervetur in ſignatura Gratiæ & in ſacra Pœnitentiaria.*

1 *Dilecti.* Abbas exemptus ſine licentia Papæ renunciare non poteſt. Hoc dicit, Joan. Andr. Bald. Bellam. Butr. Cardin, Anchar. Imol. Abb. & Joan. de Anania. Dividitur in duas Partes. In prima ponitur Conventûs petitio, in ſecunda ipſius repulſio & negotii commiſſio, ibi, *cùm igitur.*

2 Nota primò ibi, *Sentiens ſe inſufficientem.* Abbatem quamvis ſe inſufficientem agnoſcat, puta ob defectum ſcientiæ, ſecundum. Innoc. hîc in princ. tamen non poſſe Abbatiam dimittere ſine licentia Papæ, cui eſt immediatè ſubjectus, ut hîc eſt caſus ſecundum omnes. Quod locum habet
3 etiamſi ad arctiorem Religionem transſire velit, adhuc enim requiritur licentia Papæ, nec ſufficit petita, niſi etiam ſit obtenta, ut per Hoſt in *c. Illud in princ. infrà. de Cleric. excomm. miniſtr.* & Archid. in *c. S. Abbatem. ad fin de elect. lib.* 6. ubi refertur ſic per Papam Clementem IV. fuiſſe determinatum. Secùs verò ſi Abbas, ſeu Prælatus non ſit
4 immediatè ſubjectus Papæ, ſed habeat alium Superiorem ſupra ſe, quia tunc ſufficit ejuſdem Superioris licentia petita, licet non obtenta, ut concludit Joan. Andr. in *c. Cùm non ſtat. num.* 11. & 12. *de reg. jur. lib.* 6. *in Mercur.* quem ſequuntur in *c. Licet de Regul.* Henric. Boich. *num.* 4. Anchar. *num.* 8. *in* 11. *notab.* & Abb. *num.* 13. Silveſt. *in ver. Religio.* 4. *quæſt.* 3. Quid autem ſit dicendum in ſimplici monacho, patebit in quæſtione ſequenti.

Quærò generaliter cum Innocentio, cujus licentia requi- 5
ratur ad hoc ut profeſſus in una Religione poſſit tranſire ad aliam.

Pro clariori ſolutione diſtinguendi ſunt tres caſus, nam aut tranſire vult ad ſtrictiorem, aut ad parem, aut ad laxiorem.

Primo caſu, cùm ſcilicet vult tranſire ad ſtrictiorem, ſeu
arctiorem Religionem, breviter dicendum, requiri licen- 6
tiam prælati immediati ipſius Monaſterii, puta Abbatis, ut exemplificant in *d. c. Licet*, *de Regular.* Innocent. *num.* 2.

& 4. Hoſt. *n.* 5. *circa fin. in ver. Utrum quis velit*. Abb. An-
7 tiq. *n.* 2. Joan. Andr. *num.* 7. & alii communiter. Et ſufficit licentia petita, licet non obtenta, ut ibi in textu, nec requiritur de neceſſitate, ut licentia petatur à Conventu, ſed ſatis eſt eam petere à Prælato, ut latè probat Archid. in *c. Statuimus, num.* 2. 19. *quæſt.* 3. Et quamvis non deſint contradictores, tamen opinio Archidiaconi communis eſt, & melioribus fulcita rationibus, ut dixi in prædita Decretali *Licet, num.* 37. 38. & 39. licet tutius ſit etiam à Conventu licentiam poſtulare, ſecundùm Innoc. *hic num.* 1. Hoſt. *num.* 3. Joan. Andr. *num.* 7. & Butr. *num.* 13. Quæ autem requirantur ad hoc ut tranſitus ad arctiorem Religionem ſit licitus, plenè examinavi in *d. c. Licet, de Regula. à num.* 20. *uſque ad num.* 52.

8 Secundò caſu, id eſt cùm Religioſus vult tranſire ad parem, ſeu æqualem, ſubdiſtingue, nam aut nulla ſubeſt legitima cauſa tranſeundi, & planum eſt ſolum Romanum Pontificem poſſe hanc licentiam impertiri, Butr. *hic num.* 13. & Cardin. *num.* 2. Abb. in *cap. Non eſt vobis, num.* 6. *de Regular.* Philipp. Franc. in *cap. Cùm ſingula.* §. *Prohibemus, num.* 4. *de præbend. lib.* 6. S. Antonin. in 3. *parte tit.* 16. *cap.* 4. *ad finem princ.* Silveſt. in *ver. Religio*, 4. *quæſt.* 2. & paſſim alii. Et quamvis Gemin. in *d.* §. *Prohibemus num.* 5. concedat poſſe etiam Epiſcopum & Abbatem hanc licentiam ſine ulla cauſa indulgere, quando Religioſus non eſt exemptus, & Monaſterium eſt in eadem Diœceſi: tamen
9 prima opinio communiter tenetur & locum habet etiam in foro conſcientiæ, ſecundùm Angel. in *ver. Religioſus, num.* 34. & Silveſtrum in *ver. Religio.* 4. *num.* 2. licet Franc. in *d.* §. *Prohibemus, num.* 4. teneat licentiam Papæ nulla cauſa
10 legitima ſubſiſtente non ſuffragari, niſi in foro externo. Aut legitima ſubeſt cauſa: & receptiſſima DD. ſententia eſt etiam inferiores à Papa poſſe hujuſmodi licentiam concedere ut
11 ex Doctoribus infra citandis liquebit. Nec aliquid novi juris ſuper hoc induxit Concilium Trident. *c.* 19. *verſ. Nemo Regularis ſeſſ.* 25. *de regular.* Nam propoſito dubio an liceat Regularibus tranſire ad arctiorem Religionem petita tamen licentia à ſuis Superioribus etſi non obtenta; ad parem verò & æqualem petita & obtenta abſque ſpeciali diſpenſatione Sedis Apoſtolicæ ex decreto Concilii *d. c.* 19. Nihil reperi deciſum, ſed ex Annotationibus colligitur quoad prædictam dubitationem nihil novi juris induxiſſe Tridentinum Concilium.
12 Sed dubium eſt, quinam ſint iſti inferiores, qui ex juſta cauſa dare poſſunt hanc licentiam transſeundi ad parem, an ſcilicet Epiſcopus, vel Abbas, vel uterque ſimul. Et quidem ſi Monaſterium ſit exemptum, planum eſt hoc jus pertinere ad ſolum Abbatem, ut tenet gloſſ. *in caput. Non eſt vobis in verſion. Permittatis infrà de Regular.* & ibi etiam Joan. Andr. *num.* 7. *in fin.* Item gloſſ. *in d. c. Cùm ſingula*, §. *Prohibemus in ver. Canonicè de præben. lib.* 6. quam ibi ſequuntur Geminian. *num.* 5. & Franc. *num.* 4. Bellam. *in cap. Ex parte ad fin. de tempor. ordin.* Lap.
13 *allegat.* 130. *alias* 135. *num.* 2. Et quamvis Romanus *ſingul.* 452. Domini mei, pro Abbate hoc caſu intelligat Superiorem totius Ordinis, id eſt Generalem, non autem Superiorem immediatum Monaſterii, per text. in *cap. Statuimus*, ibi *Patris totius Congregationis* 19. *quæſtion.* 3. tamen ille text. parum facit, quia alia littera habet. Abbatis, totiuſque Congregationis, ut apud ivonem, & DD. pro Congregatione communiter intelligunt Conventum ipſius Monaſterii, ut per Henric. Boich. *in d. c. Licèt. numer.* 9. *de Regular.* Undè non communiter recedendum à communi intelligentia Doctorum, qui pro Abbate intelligunt Prælatum immediatum ipſius Monaſterii, ut ibi dixi *num.* 36.

14 Si verò Monaſterium non ſit exemptum; ſed juriſdictioni Epiſcopi ſubjectum, tunc refert: nam aut Monaſterium, ad quod ſit tranſitus, eſt in alia Diœceſi: & requiritur licentia non tantùm Abbatis, ſed etiam Epiſcopi, è cujus Diœceſi Monachus ad aliam Diœceſim vult tranſmigrare, cùm
15 agatur de præjudicio utriuſque, ut per Butr. *in cap. Significatum in fin. de Regular.* Et ita intelligi debet Innocent. *hic num.* 1. dum ait, non poſſe fieri Monachum alterius Monaſterii ſine licentia Epiſcopi ſi ſit paris, vel minoris, Religionis, ſed autoritate Epiſcopi poſſe fieri diſpenſationem, arg. *cap. Significatum in fin. de Regular.* Quod ipſum repetunt hic Hoſtien. *numer.* 3. Joan. Andr. *num.* 7. Joannes Monach. *in cap. Cùm ſingula num.* 4. & ibi gloſſ. *Additional. poſt ver. Canonicæ de præb. lib.* 6. Archid in *cap. Si Religioſus in fin. de elect. eod. lib. & in cap. Quam ſit num.* 6. 18. *quæſt.* 2. Speculat. *in tit. de diſpenſat.* §. *Sunt quoque num.* 6. *verſ. Vigeſimo quarto* Imol. *in Clement.* 1. *num.* 11. & ibi etiam Vitalin. *num.* 18. *de Regular.* Hæc enim doctrina intelligi debet. Primò, dummodò Monaſterium, à quo Monachus vult abſcedere, ſit Epiſcopo ſubjectum; nam ſi eſſet exemptum, prout erant Monaſteria omnia de jure veteri, *cap. Si quis Abbas, & cap. Abbates* 18. *q.* 2. utique non ſpectaret ad Epiſcopum hujuſmodi licentiam concedere, cùm in exemptos nullam habeat juriſdictionem; ſed ad Abbatem dumtaxat, *cap. Non eſt vobis de Regular.* Et ita inter exemptos, & non exemptos in ſpecie diſtinguunt Angel. *in ver. Religioſus num.* 34. Silveſt. *in ver. Religio* 4. *quæſt.* 19. Tabiena *in eodem ver. qu.* 23. *num.* 24. & In idem recidit quod ait Cardinalis, *hic num.* 2. *in* 3. *quæſt.* videlicet ſolius Abbatis licentiam ſufficere, ſi ipſe haberet juriſdictionem quaſi Epiſcopalem. Secundò Innocentii 16
doctrina intelligi debet dummodò Monaſterium, ad quod ſit tranſitus, ſit in alterius Diœceſi: tunc enim præjudicatur Epiſcopo, à cujus obedientia Monachus ſubtrahitur, & ideò 17
requiritur ipſius licentia: ſecùs verò ſi utriuſque Monaſterium ſit in Diœceſi ipſius Epiſcopi, quia tunc ejus nihil intereſt, an Monachus ſit in hoc, vel in illo Monaſterio, cùm utrobique remaneat ſub illius juriſdictione, arg. *cap.* 2. *in fin. de Relig. domib.* Licèt etiam hoc caſu requiri licentiam Epiſcopi, teneant hic Butr. *num.* 13. Cardin. *num.* 2. *in* 3. *quæſt.* & Abb. *eodem num.* quod non diſplicet. Tertiò debet intelligi, dummodò præter licentiam Epiſcopi ſimul etiam concurrat licentia Abbatis, ne aliàs contemnatur bonum obedientiæ, ut dicitur in *d. c. Licèt, verſ. Quo verò de Regular.* Et ita requiri licentiam Abbatis, & Epiſcopi, qui ſuper hoc poteſt diſpenſare, tenet ibi Henrich. Boich. *num.* 9. ubi allegat Innoc. *hic*, & alios proximè citatos.

Deſideratur etiam ſecundum aliquos licentia ipſius Conventûs, quod tenet gloſſ. in *c. Cùm ſingula in ver. Canonicè de præb. lib.* 6. ubi dicit Monachum ex cauſa poſſe 18
tranſire ad parem de licentia Abbatis & Conventûs, per *c. Statuimus* 19. *quæſt.* 3. & cum illa gloſſ. concordant, ibid. Joan. Monach. *num.* 4. Anchar. *num.* 2. Cardin. *hic num.* 2. *quæſt.* 3. Henrich. Boich. *in d. c. Licèt num.* 9. *in fin. de Regular.* Bellam. *in cap. Ex parte in fin. de tempor. ordinat.* Rebuff. *in praxi benef. in tit. de tranſlat. Monach. numer.* 7. Idque tutius eſſe etiamſi ad arctiorem Religionem fiat tranſitus, affirmant. Inn. *hic n.* 1. Hoſtien. *num.* 3. Joan. Andr. *num.* 7. & Butr. *n.* 13. Sed ego exiſtimo non ſolum hoc eſſe tutius, ſed etiam verius, quando ſit tranſitus ad æqualem; tum quia ad Abbatem ſimul, & Conventum ſpectat Monachum recipere, & ordini incorporare, gloſſ. 1. *in cap. Porrectum de regular.* & dixi *in cap. Ad Apoſtolicam in* 2. *not. eod. tit.* ergò ad eoſdem ſpectat Monachum dimittere, & ab ordine abſolvere, arg. *c. Omnis res de regulis jur. & l. Nihil tam naturale ff. eod.* Tum quia ſicut in alienatione rerum Eccleſiaſticarum requiritur Capituli conſenſus, capite *Sine exceptione* 12. *quæſt.* 2. Ita & fortiùs in alienatione perſonarum, quia gravior & major cenſetur alienatio perſonarum quàm rerum, argumentum capitis *Præcipimus* 2. *quæſtione* 1. ſecundum Hoſtienſem in dicto capite *Licèt, num.* 12. *De regularibus* & Turrecrem. in dicto capite *Statuimus*, *num.* 2. 19. *quæſtione* 3. Nec refragatur quòd in tranſitu ad ſtrictiorem licentia Conventûs non 19
ſit neceſſaria, ut pluribus firmavi in prædicta Decretali, *Licèt, numero* 37. & *ſequentibus.* Quoniam in tranſitu ad ſtrictiorem Monachus non alienatur, ſed in meliùs commutatur autoritate Superioris, ut dicit Archidiaconus in dicto capite *Statuimus*, *num.* 2. *in fine.* Item in eo caſu non requiritur licentia Abbatis, ſed ſatis eſt eam petere, ne bonum obedientiæ contemnatur: ut in dicto capite *Licèt, verſione Quocircà.* Et Monachus tunc tranſit propriâ autoritate: ut ibi notat Innocentius *num.* 1. in verbo *Adimplere* & Hoſtienſis *num.* 14. At ſecùs eſt in tranſitu ad æqualem, quia requiritur licentia petita & obtenta: ut per Henricum Boich. in dicto capite *Licèt, num.* 9. nec ſit commutatio in melius; & ita eſt ibi alienatio in qua requiritur conſenſus: ut dictum eſt. Conſulo igitur, ut ſi Monaſterium ſit Epiſcopo ſubjectum: licentia ſe transferendi ad parem impetretur ab Epiſcopo, Abbate & conventu, juxta opinionem Cardinalis hic num. 2. *in* 3. *quæſtione.* Hæc de tranſitu ad æqualem.

Tertio autem caſu, ſcilicet cùm Religioſus tranſire vult ad 20
laxiorem ſeu minorem Religionem: ſimiliter diſtingue; nam aut nulla ſubeſt cauſa legitima tranſeundi; & palàm eſt ſolum Papam poſſe hujuſmodi licentiam impertiri, gloſſa in capite *Cùm ſingula* in verbo *Canonicè de præbendis, lib.* 6. ubi dicit ſolum Papam diſpenſare ſi tranſeat ad laxiorem ſine cauſa, cùm ſit contra jura, capite *Propoſuit de conceſſione præbendarum* & cum gloſſa concordant ibi Geminianus in §. *Prohibemus*, *num.* 5. & Francus *num.* 4. *verſione. Sed certè*, ubi quòd illam gloſſam ſequuntur Doctores, Joannes Andreas *in additione Ad ſpeculationem in titulo de diſpenſatione*, §. *Sunt quoque, num.* 6. *Littera D.* Lapus, *allegat.* 130. *aliàs* 135. *num.* 3. Butrius in capite *Significatum in fine de regularibus* & in capite *Non eſt vobis in fine*, ubi etiam Cardinalis & Abbas, *num.* 2. *eodem titulo.* Dicunt tamen Doctores hujuſmodi diſpenſatio- 21
nem, quamvis proſit in foro judiciali: tamen non excuſare in foro conſcientiæ & quoad Deum, ut in ſimili voluit gloſſa ſingularis in capite *Non eſt voti* in verbo *Adimplere, infrà de voto*, ubi dicit eum cum quo Papa in talibus diſpenſat; non eſſe ſecurum quoad Deum, niſi ſubſit cauſa diſpenſandi. Et ita in hac ſpecie concludit Abbas in dicto capite *Non eſt vobis*

vobis, *num.* 6. Joannes Andreas & Butrius in capite *Sanè de Regularibus*, ubi propterea exclamant contra Prædicatores & Minores & alios Mendicantes, qui credunt ſe eſſe tutos quoad Deum, ſi ex diſpenſatione Papæ tranſeunt ad Ordinem Monachorum vel ad aliam Religionem non ſubſiſtente rationabili conſcientiâ; & juſta cauſâ, pro quo etiam eſt bona gloſſa in capite *Monachi vagantes* in verbo *Nec in Civitatibus* 16. *quæſtione* 1. & ſequitur Francus in dicto capite *Cùm ſingula*, §. *Prohibemus*, *num.* 4. *verſione. Sed certè de præbendis, lib.* 6. Angelus in verbo *Religioſus*, *num.* 34. Silveſter in verbo *Religio* 4. *quæſtione* 2. Navarr. *conſilio* 56. *numero* 2. *de Regularibus*, dicens nec Papam id poſſe abſque peccato; & *in Commentario* 4. *de Regularibus num.* 10. aliàs ſuper, capite *Statuimus, num.* 4. 19. *quæſtione* 3. Sotus *de Juſtitia & Jure,*
22 *lib.* 1. *quæſtione* 7. *articulo* 3. *in corpore ad finem.* Adde quòd in iſtis votis Papa non diſpenſat, ſed declarat ut dicit gloſſa notabilis in dicto capite *Non eſt voti* in verbo *Autoritate Sedis de voto.*

23 Aut ſubeſt legitima cauſa ad laxiorem Ordinem tranſeundi; & hoc caſu variatum eſt ſententiis, nam multi tenuerunt etiam inferiores à Papa ſuper hoc tranſitu diſpenſativè poſſe licentiam indulgere; & hæc eſt communis opinio, ut patebit ex Docto-
24 ribus mox citandis. Sed in dubium vertitur, quinam ſint iſti inferiores; an ſcilicet Epiſcopus vel Abbas, vel ambo ſimul. Et quidem ut ſuprà diſtinximus in caſu tranſitûs ad æqualem, ſi Monaſterium ſit exemptum à Juriſdictione Epiſcopi: planum eſt non Epiſcopum qui in exemptos nullam habet Juriſdictionem; ſed Abbatem dumtaxat poſſe ſuper hoc diſpenſare. Quod tenent Hoſtienſis in capite *Non eſt vobis*, *num.* 2. *de regulis* per caput *Super eo*, §. 1. & capite *Conſulti*, §. 1. verbo *In primo eodem titulo.* Joannes Andreas *in additione Ad Speculationem in titulo de diſpenſatione*, §. *Sunt quoque*, *num.* 6. *literâ D.* & in dicto capite *Non eſt vobis in fine de regul.* S. Antonin. *in* 2. *par. tit.* 11. *capite.* 2. §. 9. *ver. Hoc autem videtur*, Silv. *in ver. Votum* 4. *quæſt.* 3. *diſt.* 6. Qui Autores quamvis non diſtinguant, videntur tamen intelligendi de Monaſteriis exemptis, prout intelligunt idem Silveſt. *in ver. Religio* 4. *quæſt.* 8. & Tabiena *in ver. Religio quæſt.* 23. *numer.* 4. & ſentit Cardin. *hic num.* 2. *qu.* 3. *ver. Si cum cauſa*, dùm dicit Abbatem ſolum poſſe ex cauſa ſuper tranſitu ad laxiorem diſpenſare, ſi habeat juriſdictionem quaſi Epiſcopalem, & ſic loquitur de Monaſterio exempto à juriſdictione Epiſcopi.

25 Si verò Monaſterium ſit Epiſcopo ſubjectum, tunc requiritur diſpenſatio Epiſcopi & Abbatis ſimul, ut per Cardin. *loco citato*, ubi ait hoc tenere Joan. Andr. in *addit ad Speculat. in tit.* 1. §. *Nunc Epiſcoporum*, *verſ.* 24. & ſequuntur Silveſt. & Tabiena, *ubi ſuprà*, & de diſpenſatione Epiſcopi loquitur Innocent. *hic numer.* 1. Hoſtien. *numer.* 3. Joann. Andr. *num.* 7. Butr. *num.* 13. & Abb. *num.* 2. & idem Innoc. *in cap. Dilectus num.* 3. *ad finem de tempor. ordinat.* Speculat. *in tit. de diſpenſ.* §. *Nunc de Epiſcoporum n.* 3. *verſ. vigeſimo*, Archid. *in c. Quam ſit num.* 6. 18. *qu.* 2. & *in c. Religioſus in fin. de elect. lib.* 6. Abb. *in c. Significatum in fin. & in c. Non eſt vobis num.* 6. *de regular.*

26 Quidam verò non tantùm Epiſcopi & Abbatis, ſed etiam Conventûs licentiam putant eſſe neceſſariam per *c. Statuimus* 19. *quæſt.* 3. *Hi ſunt* Card. *hic d. num.* 2. *quæſt.* 3. *verſ. Si cum cauſa*, Bellam. *in cap. Ex parte in fin. de tempor. ordinat.* Petr. de Palud. *in* 4. *ſentent. diſt.* 38. *quæſt.* 4. *art.* 4. *num.* 43. Silveſt. *in ver. Religio* 4. *qu.* 8. Navarr. *conſ.* 56. *num.* 3. *de regular.* Addunt ad Abbatem *in cap. Non eſt vobis littera c. ad finem de regular.* Idque tutius putant Innoc. *hic num.* 1. & *alii ſupracit. num.* 7.

27 Cæterùm contrariam opinionem, id eſt ſolum Papam poſſe ex cauſa diſpenſare, ut fiat tranſitus ad laxiorem Religionem, tenuerunt Speculat. *in tit. de diſpenſat.* §. *Sunt quoque n.* 6. *verſ. vigeſimo quarto*, ubi dicit Abbatem poſſe diſpenſare, ut Monachus tranſeat ad majorem ordinem, vel etiam ad parem ex cauſa, ſed non ad minorem glo. *in d. c. Non eſt vobis* in verbo *Permittatis de Regularibus*: quæ ſimiliter dicit Abbatem non poſſe diſpenſare, ut Monachus tranſeat ad minorem. Joannes Monachus in capite *Cùm ſingula*, *num.* 6. *de præbendis, lib.* 6. ubi ait. Si vellet tranſire ad Religionem laxiorem: hoc poteſt ſolus Papa, cùm hoc ſit diſpenſare contra Jura & ſolus Papa eſt ſupra Jura, capite *Præpoſuit de conceſſione præbendarum*; & cum eo concordat ibi Anchar. *num.* 2. *verſione Et dic latiùs.* Henricus Boich. in capite *Licèt num.* 10. *De Regularibus.* Imola *in Clementina* 1. *num.* 11.
28 *eodem titulo.* Abbas *conſilio* 99. *num.* 3. *lib.* 1. & hæc opinio ſervatur in Practica; nam hujuſmodi licentiæ tranſeundi ad laxiorem Religionem, etiam legitimis cauſis ſubſiſtentibus conſueverunt concedi à Papa in ſignatura gratiæ: ut patebit infrà, *num.* 40. & à Sacra Pœnitentiaria à qua conceduntur plerumque ad ſupplicationem Generalis vel Procuratoris Or-
29 dinis & de utriuſque Religionis conſenſu Sacræ Pœnitentiariæ exhibito, ut ſæpiſſimè vidi obſervatum; atque ita ipſimet Superiores Regalares agnoſcunt ſe non habere poteſtatem ſuper hoc diſpenſandi, cùm pro ea obtinenda recurrant ad Sedem Apoſtolicam: quæ quidem obſervantia validis etiam nititur fundamentis; nam inferior non diſpenſat in lege Superioris, Clementina *Ne Romani de electione*; & cùm Epiſcopi & inferiores Prælati ſint Cuſtodes Canonum: etiam ex magna cauſa non poſſunt contra Canones diſpenſare, ſecundum Archidiaconum in capite *Licèt Canon*, *num.* 3. *verſione Et ibi aſſertivè dixit de electione, lib.* 6. & probavi latiſſimè in capite *Dilectus à numero* 2. *uſque ad numerum* 22. *infrà de tempore Ordinationis.* Præterea per Extravagantem Martini 30
IV. quæ eſt prima *de Regularibus*: interdicitur Mendicantibus tranſitus ad non Mendicantes, exceptâ Carthuſiâ ſine licentia Papæ, ſub pœna excommunicationis ipſo facto incurrenda. Et quamvis Leonardus Leſſinienſis *lib.* 1. *de Juſtitia & Jure,* 31
capite 41. *dubitatione* 13. *num.* 164. & Thomas Sanchez *ſuper Decalogum*, *libro* 6. *cap.* 7. *num.* 68. dicant Extravagantem illam non eſſe uſu receptam vel eſſe intelligendam de tranſeuntibus abſque legitima cauſa, ut deducunt ex illis verbis *Fucatis coloribus; & ut liberiùs degant & Beneficia Monaſtica conſequi valeant*: tamen ſatis leve eſt quod dicunt de non uſu prædictæ Extravag. Imò enim uſu eſt ut nullus inferior à 32
Papa ex quavis cauſa det tranſitum Mendicantibus ad non Mendicantes; & ex ſtilo S. Pœnitentiariæ nunquam datur hujuſmodi tranſitus quantùmcumque juſta ſit cauſa, niſi quando inter Medicantes non inveniuntur benevoli receptores; & nihilominùs cùm hodiè prædicta Extravag. faciat Jus Commune, præſumitur uſu recepta, ut benè per Rotam *d.* 30. *num.* 5. *part.* 1. *recent.* Rurſùs ſi conſtitutio illa non prohiberet, niſi tranſitum abſque legitima cauſa, eſſet protiùs inanis, & fruſtratoria, quia hoc ipſum jam reperiebatur prohibitum per antiquos canones, ut *cap. Non eſt vobis*, *c. Sanè*, & *cap. Licèt*, *de regular. cùm concordant.* Nec re- 33
fragantur verba ut ſupra ponderata, quia non denotant cauſam finalem, ſed impulſivam: nam cùm conſtitutio reſpiciat, & comprehendat omnes & rationes in ea expreſſæ ſint de aliquibus tantum, rationes illæ ſunt impulſivæ, quibus ceſſantibus non ceſſat conſtitutio, *l.* 1. §. *Sexum*, *ff. De poſtulan.* & notabiliter declarat Bart. *Extravag. ad Reprimendum*, *in ver. Nec ex eorum abſentia*, *in princ. n.* 12. & *ſeqq.* Quibus accedit, quòd ex Concilio Triden- 34
tino *cap.* 19. *ſeſſ.* 25. *de regular.* ſtatutum eſt, ut nemo regularis cujuſcumque facultatis vigore transferatur ad laxio- 35
rem. Religionem Nec placet quod dicunt Navar. *conſ.* 56. *n.* 3. *de regular.* & Sanchez poſt alios *ſuper Decalog. lib.* 6. *c.* 7. *num.* 68. videlicet mentem Concilii in eodem decreto non fuiſſe tollere facultates juridicas, ſed tantùm non juridicas, id eſt ſine juſta cauſa, & ſine cauſæ cognitione, & abſque conſenſu. Capituli. Quoniam de hac mente ex verbis Concilii non apparet, & nemo illam revelavit, ad textum in *l. Labeo*, §. *Id Tuber. ff. De ſuppellect. legat.* Quin imò verba Concilii in eo decreto cùm ſint univerſalia, & geminata, hanc reſtrictionem non patiuntur. Dictio enim, *nemo*, qua utitur Concilium, tamquam univerſalis negativa includit omnes quacumque autoritate ſuffultos, ut notat Archid. *in cap. Nemo*, *in princ. de elect. lib. cap.* & ſimiliter dictio illa, *cujuſcumque* comprehendit omnes facultates qualeſcumque ſint *cap. Solita*, *verſ. Quodcumque ligaveris*, *de major. & obed.* nam lex, quæ loquitur per illam dictionem, *cujuſcumque*, vel conſimiles, dicitur effrænatè loqui, ut inquit idem Archid. *in cap. Si tibi abſenti*, *col.* 2. *in ver. Quicumque de præben. lib.* 6. Abſonum eſt igitur decretum illud reſtringere ad facultates non juridicas: & eò magis, quia non juridicæ nec ſunt, nec dici poſſunt facultates; & ſi de talibus Concilium intellexiſſet, non dixiſſet facultatis vigore, ſed potiùs colore, vel prætextu, ut mos eſt Concilii, ubi voluit tollere abuſus, & corruptelas, ut patet *in cap. ſeſſ.* 14.

Præterea ſi *d. c.* 19. intelligeretur tantummodò de facultatibus non juridicis, & de tranſitu ſine juſta cauſa, non benè prohiberet in ſpecie tranſitum ad laxiorem Religionem, quia ſine juſta cauſa nec ad parem, nec ad ſtrictiorem tranſire licet, ut notat Joan. Andr. *in d. c. Licet*, *num.* 2. *in ver. Vocatus*, & ibi dixi in 2. *not. de regular.* S. Thom. *in* 2. 2. *quæſt.* 189. *art.* 8. *in corp.* Nec Sedes Apoſtolica ſolet hujuſmodi licentias concedere niſi ex juſta cauſa, ut ſæpiſſimè experti ſumus, & patebit infra num. 40. Dicendum eſt igitur S. Synodum eo decreto voluiſſe generaliter prohibere ſuperioribus ordinum, ne vigore facultatis, quam prætendebant ſe habere de Jure Communi, ſecundum ea, quæ dicta ſunt ſuprà *num.* 23. & *ſeqq.* aut ex ſtatutis ordinum, vel privilegiis, ſeu indultis Apoſtolicis Regulares ſibi ſubjectos ad laxiorem transferrent; & ideo quoad decreta omnia illius *ſeſſ.* 25. *in cap. ult.* ampliſſimas poſuit derogationes. Sed urgebis: ſi Concilium prohibet tranſitum ad laxiorem etiam ex juſta cauſa; ergò nec Papæ licebit etiam cum legitima cauſa ſuper hoc diſpenſare, quin contraveniat Concilio. At reſpondetur Concilium eo loci non loqui de Papa, quia cùm ei non adaptentur verba illa, cujuſcumque

facultatis vigore, nec utique diſpoſitio adaptari debet, *l.*
4. §. Toties, ff. De damn. infect. cum ſimil.
36 Succeſſivè quæro, quæ ſint cauſæ legitimæ diſpenſandi ſu-
per tranſitu ad laxiorem Religionem.
Conveniunt omnes legitimam cauſam eſſe infirmitatem, vel
37 debilitatem, per quam Religioſus redditur impotens ad arc-
tioris ordinis ſtatuta ſervanda, juxta text. in *capite. Cùm*
ad Monaſterium, §. In refectorio, verſ. Quamquam, infrà de
ſtatu Monach. & tenet Abb. *in c.* Non *eſt vobis n. 6. de regul.*
Gemin. *in c ap. cùm ſingula, §. Prohibemus num 6. de præ-*
ben. lib. 6. & ibi etiam Franc. *num.* 4. S. Th. *in 2. 2. qu.*
189. *art.* 8. *in corp. verſ. tertiò propter infirmitatem*, Silveſt.
38 *in ver. Religio* 4. *quæſt.* 2. & infirmitas ad hoc debet eſſe
perpetua ſecundum Archid. *in cap. Monach. num.* 4. 20.
quæſt. 1. Gemin. & Franc. *loc. cit.* Et quamvis pro juſta cau-
ſa adducant & ſenectutem: ſecundum hoc ita videtur tem-
perandum, ſi ſenectus ſit talis, ut per eam Religioſus
ſit redditus inhabilis ad ſervandum auſteritates arctioris regu-
læ, arg. *cap. niſi cùm pridem, §. Alia verò cauſa ſupra*
eod. alioquin valdè abſurdum eſſet, ut unicuique Religioſo
in ſenectute etiam valida & robuſta liceret ad laxiorem or-
dinem transvolare, arg. *c.* 1. *ſupra eod.*
Præter infirmitatem, ſeu debilitatem corporis moderni
39 recenſent complures alias cauſas diſpenſandi ſuper tranſitu
ad minorem Religionem, videlicet ſi Regularis in ſua Re-
ligione odio habeatur vel malè tractetur à Fratribus, aut in
ea ſit adeò infamatus propter aliquod crimen à ſe perpetra-
tum, ut non niſi magna cum triſtitia & rubore poſſit ibi per-
manere, ita Manuel Rodriq. *tom.* 3. *quæſt. regular. quæſt.*
53. *art.* 9. Thom. Sanch. *ſuper Decal. lib.* 6. 1. 7. *n.*
72. & Moderni in Collectanea ad Concilium Tridentinum
cap. 19. *ſeſſ.* 25. *de regular. num.* 31. Ego verò exiſtimo
has & conſimiles cauſas ab eis adductas non eſſe ſufficientes
ad diſpenſandum ſuper tranſitu, niſi fortè ad parem, ſeu æqua-
lem, non autem ad laxiorem, quia cùm Religioſus poſſit
æquè benè ſuæ indemnitati conſulere tranſeundo ad parem,
nulla ratio patitur, ut transmigret ad regulam minùs ſtric-
tam, ex notatis per gloſſ. in *c. Monachi vagantes in v. r.*
Nec in civitatibus 16. *q.* 1. Nulli enim fas eſt de ſtatu per-
fectiori ad minùs perfectum ſtatum tranſire; hoc enim eſt
retrò aſpicere, quod eſt damnabile, ſecundum Domini ſen-
tentiam dicentis Lucæ 9. *Nemo mittens manum ad aratrum*
& aſpiciens retro, aptus eſt regno Dei. S. Thom. *in* 2. 2.
quæſt. 185. *art.* 4. *in primo argumento contrario.* Undè ſi Re-
gularis in ſuo ordine eſt exoſus Fratribus & ab eis malè
tractatur, vel infamis reputatur, inveniat alium ordinem
ſaltem æqualis perfectionis obſervantiæ, in quo poſſit quie-
tè vivere, ſed non eligat alium laxioris vitæ, quia retro
aſpiceret & videretur hoc facere, ut diſciplinam effugeret
& jugum Regulæ diſtrictioris excuteret, ac licentiùs vive-
ret, contra textum in *cap. Virgines*, ibi: *Si verò fugâ diſ-*
ciplinæ alium locum quæſierint, redire cogantur 20. *q.* 4.
& in cap. non eſt vobis, cum gloſſ. in *ver. Permittatis de re-*
gular. Facit text. in cap. 1. Et quod ibi dixi *in* 4. *notab.*
ſuprà de tranſl. Epiſc. alioquin omnes Apoſtat & infamia
notati transferendi eſſent ad laxiorem & ita ex eorum ne-
quitia commodum reportarent contra juris regulas, quod
multis tribueret incentivum apoſtandi, ut *c. eſt injuſta in*
fin. 22. *q.* 4. *c. Ut Clericorum infrà de vit. & honeſt. Cle-*
ricor. Tutius eſt igitur tenere ſolam ægritudinem, ſeu de- 40
bilitatem eſſe juſtam cauſam ſuper hoc tranſitu diſpenſandi,
prout hanc ſolam aſſignavit D. Thom. in 2. 2. *q.* 189. *dict.*
art. 8. *in corpor.* propter quam etiam diſpenſat Sac. Pœni-
tentiaria. Quin imò bon. mem. Antonius Cardinalis Carafa
olim Signaturæ Sanctiſſimi Præfectus *in ſua* gloſſ. *manuſcripta*
c. 19. *ſeſſ.* 25. *de regular.* teſtatur ſe nunquam vidiſſe in
Signatura Gratiæ concedi tranſitum ab arctiori ad laxiorem
Religionem, niſi ob infirmitatem vel debilitatem, prove-
nientem ex obſervantia ipſius regulæ arctioris, cùm non
poſſit illius ſtatuta ſervare.

DE SUPPLENDA NEGLIGENTIA PRÆLATORUM.

Alexander III. Ciſtercientibus.

CAPUT I.

Statuimus præterea, ut ſi Epiſcopus tertiò cum humilitate ac devotione (ſicut convenit) requiſitus, ſubſtitutos Abbates veſtros benedicere fortè renuerit, eiſdem Abbatibus liceat proprios Monachos benedicere, & alia quæ ad officium hujuſmodi pertinent exercere, donec ipſi Epiſcopi ſuam duritiam recogitent, & Abbates benedicere non recuſent.

SUMMARIUM.

1 *Abbas propter contumaciam Epiſcopi in benedicendo recipit poteſtatem alios benedicendi, perindè ac ſi eſſet benedictus.*
2 *Abbas ante benedictionem non conſequitur poteſtatem ſpiritualem, id eſt, facultatem benedicendi Monachos, & Minores Ordines conferendi.*
3 Benedictio *Abbatis, & conſecratio* Epiſcopi *in quibus differant. Et num. ſeqq.*
4 *Epiſcopi non habent communem reliquis inferioris gradus poteſtatem chriſmandi, & ordinandi.*
5 *Ordines ſacros conferendi poteſtas non Epiſcopo delegari non poteſt; poteſtas chriſmandi ſecùs.*
6 *Abbates non conſequuntur poteſtatem conferendi minores ordines ex vi ſolemnis benedictionis, ſed ex conceſſione Eccleſiæ, & adminiculo habiti Sacramenti & num.* 29.
7 Poteſtas, *quæ confertur Epiſcopo per conſecrationem, eſt indelebilis, & remanet in Epiſcopo etiam excommunicato, depoſito, & degradato.*
8 Epiſcopus *prohibitus à Papa chiſmare, vel ordines conferre, ſi contempta prohibitione ſecùs faciat, imprimit characterem.*
9 *Abbas etiam benedictus ordinando contra prohibitionem Eccleſiæ nihil confert.*
10 *Abbatum poteſtas conferendi minores ordines poteſt ab Eccleſia ex toto auferri, ſed non pro parte, ſicut nec poteſt pro parte concedi, & num.* 32. 33. 46. *&* 50.
11 Prælatus *inferior ſæcularis habens facultatem poſt Concilium* Tridentinum *conferendi primam tonſuram, & minores ordines certis perſonis, ſi alios ordines, an caracterem imprimat, & numer. ſeqq. uſque in fin.*
12 *Abbas benedictus conferens tonſuram, ac minores ordines regularibus etiam ſibi non ſubditis, imprimit caracterem.*
13 Tonſuratus *ab abbate non benedicto, vel non habente hanc facultatem ex privilegio, debet iterum tonſurari & num.* 54.
14 *Abbas non benedictus habens privilegium ante* Concilium *conferendi primam tonſuram, & minores ordines, ita demum ordinando caracterem imprimit ſi habeat ſubditos regulares; aliàs ſecus & num.* 31.
15 Prælatus *inferior ſæcularis habens privilegium ante* Concilium Tridentinum *conferendi ſuis ſubditis ſæcularibus*

primam tonſuram, & minores ordines, ordinando poſt Concilium nihil confert & num. 31.
16 Poteſtas *ſacramentalis, & juriſdictionalis quæ ſit, & in quibus differant.*
17 *Prælatus carens poteſtate dicitur eſſe inſtar chimeræ.*
18 *Ordinatus à Prælato non habente poteſtatem ordinis nihil recipit, & debet iterùm ordinari.*
19 *Epiſcopi accipiunt poteſtatem conferendi ordines in conſecratione.*
20. *Abbates, & alii inferiores Prælati, in quo actu accipiant poteſtatem minores ordines conferendi.*
21 Epiſcopi *juriſdictionem accipiunt in confirmatione etiam ante conſecrationem.*
22 *Abbates, & alii inferiores Prælati, in quo actu juriſdictionem accipiant.*
23 *Ordinandi poteſtas ex limitatione juriſdictionis non reſtringitur cùm juriſdictio ad eſſentiam ordinationis non ſpectet.*
24 Epiſcopus *ordinando Clericos alienos imprimit caracterem, ſed ordinis executionem non confert.*
25 *Idem in Epiſcopo, qui renunciavit Epiſcopatui.*
26 *In Epiſcopo titulari.*
27 *Et in Epiſcopo hæretico, excommunicato, vel degradatò.*
28 *Ordinandi poteſtas licet non competat inferioribus* Prælatis *ex vi conſecrationis, ſed ex conceſſione Eccleſiæ; tamen non reſtringitur ex limitatione juriſdictionis ad certas perſonas, & num. ſeqq.*
29 *Abbates benedicti poteſtatem habent conferendi primam tonſuram, & minores ordines ex conſtitutione Eccleſiæ.*
30 *Abbatum juridictio quoad ordinum collationem ad quas perſonas reſtringatur.*
31 *Abbas non benedictus poteſt* Lectoratum *conferre, poſtquam* Epiſcopus *ter requiſitus benedicere eum recuſaverit.*
32 Ordinandi *poteſtatem habens ex indulto Papæ ordinando poſt prohibitionem, non imprimit caracterem.*
33 Procedit *ſi prohibitio ſit totalis, ſecùs ſi reſtricta ad certas perſonas tantùm, & num.* 46. *&* 50.
34 Preſbiter, *cui Papa dedit facultatem chriſmandi, poſt revocationem commiſſionis nihil confert. Secùs in Epiſcopo.*
35 *Eccleſia in traditione poteſtatis apponere poteſt legem quam vult.*
Declaratur. num. 40. 44. *&* 46.
36 Taxatio, *ſeu modificatio in ejus eſt arbitrio, in cujus eſt totalis denegatio.*
Declaratur, num. 40. 44. *&* 46.
37 *Actus contra legis prohibitionem factus, an & quando ſit nullus, & num.* 44 *& ſeqq.*
38 Poteſtas *ordinis neque ex intervallo, neque in actu conceſſionis recipit diviſionem, ſeu limitationem, & num. ſeqq.*
39 *Abbas facultatem habens ex privilegio conferendi primam tonſuram, & minores ordines, vel faciendi æque poteſt Abbas benedictus; ordinando non ſubditos caracterem imprimit.*
40 Poteſtas *ordinis non recipit limitationem, ſive competat de jure communi, ſive ex Privilegio Papæ, num.* 46.
41 Poteſtas *ordinis competere non poteſt, niſi ex conſecratione Epiſcopali, vel ex conceſſione Papæ.*
42 Decretales *epiſtolæ etiam non clauſæ in corpore juris habent legis autoritatem.*
43 Codex *Canonum qui ſit.*
44 Poteſtas *juriſdictionis cujuſmodi eſt abſolutio ſacramentalis, reſtringitur ad ſubditos tantùm, & num. ſeqq.*
45 Confeſſiones *quas audit Sacerdos ab Epiſcopo non approbatus, ſunt irritæ.*
46 *Ordinandi poteſtas cur poſſit pro parte conferri, & pro parte non.*
47 *Juriſdictio an ſit indiviſibilis.*
48 Poteſtas *ordinis ad uſum, juriſdictio ad uſumfructum proximiùs accedit.*
49 *Frui pro parte poſſumus, uti parte non poſſumus.*
50 Lex *promotionis conſiſtit in jacto.*
51 *Caracter quid ſit.*
52 *Forma quid.*
53 *Prælatus inferior ſive regularis, ſive ſæcularis ſi conferat primam tonſuram, aut minores ordines, an & quibus caſibus imprimat caracterem, aut conferat ordinis executionem, compendioſa diſtinctio.*

1 Statuimus. Si Diœceſanus requiſitus benedicere nolit
Ciſtercienſem Abbatem, ipſe proprios benedicere pote-
rit. Hoc dicit. Cardinalis dividit in duas partes. In prima
conceſſio. In ſecunda limitario, ibi, *Donec.*
Nota primò propter contumaciam Epiſcopi in benedicen-
do, Abbatem recipere poteſtatem alios benedicendi, perin-
dè ac ſi eſſet benedictus, ut hic eſt caſus ſecundùm om-
nes. Et ſic aliquis dat quod non habet, quia non benedic-
tus benedicit contra reg. *cap. Quod autem de Jure patron.*
cap. Nuper de donat. inter vir, & uxor, & cap. Nemo de
reg. jur. ſecundùm gloſſ. & Innoc. *hic in ver. benedicere.*
Sed hoc contingit virtute hujus Canonis, qui ob duritiam
Epiſcopi tribuit Abbati non benedicto autoritatem alios be-
nedicendi, ut per Butr. *num.* 12. *in ſecunda oppoſ.* & Abb.
num. 2. Similis indulgentia habetur in *cap.* Nihil §. *fin ſu-*
prà de elect.
2 Secundò nota, ibi, *renuerit*, ceſſante Epiſcopi contuma-
cia Abbatem ante benedictionem non recipere poteſtatem ſpi-
ritualem; id eſt, facultatem benedicendi Monachos, &
minores ordines conferendi concordat *c. Quoniam* 69. *diſt.*
& cap, Cùm contingat ſuprà de ætat, & qualit. Quod
ergò operatur conſecratio in Epiſcopo, *cap. Tranſmiſſam*
3 *ſuprà de elect.* operatur ſolemnis benedictio in Abbate,
4 ſecundùm Anton. de Butr. *hic in* 3. *notab. num.* 6. Quod
tamen intellige proportionabiliter, quia benedictio non con-
fert Abbatibus idem per omnia, quod conſecratio Epiſco-
pis, neque enim ex vi ſolemnis benedictionis Abbates po-
teſtatem habent Sacramentum Confirmationis, aut ſacros Or-
dines conferendi, *c. Quanto de conſuet. cap. unico*, §. *Per*
frontis chriſmationem de ſacra Unct. Quandoquidem hanc
poteſtatem non habent Epiſcopi communem cum reliquis
inferioris gradus, ut eſt definitum in Concilio Triden *de*
5 *Sacram. Ordin. ſeſſ.* 23. *cap.* 4. *& can.* 7. Quod adeo ve-
rum eſt, ut neque ex delegatione Eccleſiæ poſſit compete-
re non Epiſcopo facultas conferendi Ordines ſacros, ſecun-
dùm ſententiam D. Thom. in 4. *diſt.* 25. *quæſt.* 1. *arp.* 1.
ad 3. quæ ſervatur in practica, ut teſtatur Silveſt. *in ver.*
Ordo 3. *num.* 7. licèt ſecùs ſit in Sacramento Confirmationis,
quod de plenitudine poteſtatis demandari poteſt per Papam
etiam ſimplici Preſbitero, *c. Pervenit.* & ibi Doct. 95.
diſt. gloſſ. Innoc. & omnes *in d. c. Quanto.* S. Thom. *ubi*
ſuprà & definitum eſt in Concilio Florentino in decreto fidei
Eugenii IV. in. §. *Secundùm Sacramentum*, ut ſcripſi latiùs
in *d.* §. *Per frontis chriſmationem.*
6 Rursùs quod dictum eſt Abbates per ſolemnem benedic-
tionem conſequi poteſtatem conferendi minores ordines, non
ita eſt intelligendum, ut ipſi benedictioni naturaliter, ſeu
de jure divino ſit annexa hujuſmodi poteſtas: hoc enim eſt
falſum ſecundum opinionem, quam recitat hic ſecundo loco
Innocentius circa fin quia, ut dictum eſt, ſoli conſecratio-
ni, ſeu Ordini Epiſcopali ſecundùm proprietatem annexa eſt
poteſtas chriſmandi in fronte, & miniſtros Eccleſiæ ordi-
nandi, quarum functionum poteſtatem reliqui inferioris gra-
dus nullam habent ut dicitur in *d. c. ſeſſ.* 23. *de Sacram.*
Ordin. ſed ita intelligi debet, ut Abbates in actu ſolemnis
benedictionis conſequantur prædictam autoritatem ſuppoſita
conceſſione Eccleſiæ, adminiculo habiti Sacramenti, ita ut
Abbas Preſbiter, eo ipſo quòd ſolemniter benedicitur, ex
antecedenti conceſſione Apoſtolicæ Sedis, de qua in *d. c.*
Quoniam. 69. *diſt.* conſequatur dictam poteſtatem minores
ordines conferendi: & ſic benedictio eſt veluti conditio ſine
qua non, ut dicam pleniùs infra *n.* 28. *verſ. Nec refragatur.*
Et hinc reſultat inter has poteſtates alia notabilis differen-
tia: nam Epiſcoporum poteſtas, cùm conferatur per ipſam 7
conſecrationem, eſt indelebilis, nec poteſt ab Eccleſia au-
ferri; unde remanet in Epiſcopo etiam excommunicato, hæ-
retico, depoſito, & degradato, *cap. Ordinationes* 9. *quæſt.*
1. *cap. Quod quidam* 1. *quæſt.* 1. *cap. Oſtenditur*, & ibi
Archid. *de conſecr. diſt.* 4. S. Thom. in. 2. 2. *quæſt* 39. *art.*
3. Silveſt. *in ver. Degradatio num.* 9. & dixi latiùs in *c.* 1.
num. 31. *infrà de chriſmat.* Nam contraria opinio Bartholo-
mæi Brixienſis *in ſumma* 9. *quæſt.* 1. qui dixit degradatum 8
non conficere, eſt error: & contraria ſententia Joannis ibi
poſita, & Laurentii, Alani, Tancredi, & Bernardi in *cap.*
2. *de Cleric. excommun. miniſtran.* eſt vera & Catholica, ut
docent Theologi uno conſenſu *lib.* 4. *ſent. diſt.* 13. & B.
Thomas in 3. *par. quæſt.* 82. *art.* 8. Nec textus in *cap De-*
gradatio de pœn. lib. 6. eſt in contrarium, ut videtur ibi
ſentire gloſſ. *fin.* quæ omninò eſt reſpuenda, ut ibi in mar-
gine eſt adnotatum; & ſic Epiſcopus prohibitus ab Eccle-
ſia ordines conferre, ſi nihilominùs contempta prohibitione
ordinet, caracterem inprimit, ſecundum Innocent. *in*
cap. 1. *Quantò numer.* 4. *de conſuet.* quia in his homo
non agit, niſi ut miniſter Dei, ut per D. Thomam ubi ſu-
prà, licèt ordinis executionem non conferat propter Eccle-
ſiæ prohibitionem, gloſſ. & DD. *in d. c.* 1. *de ſchiſmat.* At
verò poteſtas Abbatis etiam benedicti, cùm ſit ex delega-
tione, ſeu conceſſione Eccleſiæ, non immobiliter adhæret
quia Eccleſia poteſt mandatum revocare, & ita auferre quod
dedit Undè Abbas ordinando poſt Eccleſiæ prohibitionem,
ſeu mandati revocationem nihil confert, ut docet Innoc. 9
loco cit. cum quo alii tranſeunt. Quod tamen procedit ſi
poteſtas ordinandi auferatur Abbati in totum: non enim
poteſt pro parte auferri, cùm ſit individua, ſicuti nec po- 10

eſt pro parte concedi. Ac propterea ſi Sacerdos habens
ex delegatione Papæ poteſtatem ordinandi limitatam, ſeu
reſtrictam ad certas perſonas, egrediatur limites delega-
tionis, ordinatio non eſt irrita, ut diffuſe probabitur in proxi-
mè ſeq. quæſt.

Quæro, An Prælatus inferior ſæcularis habens faculta-
11 tem à Sede Apoſtolica poſt Concilium Tridentinum con-
ferendi primam tonſuram, ac minores ordines aliquibus
perſonis ſæcularibus tantùm, ſi conferat aliis, quàm ex-
preſſis in litteris Apoſtolicis, imprimat caracterem, nec-
ne.

Quæſtio eſt admodum difficilis, pro cujus clariori ex-
12 plicatione aliqua ſunt præmittenda.

Et primò cùm fuiſſet quæſitum à S. Congregatione Con-
cilii, an habens juriſdictionem quaſi Epiſcopalem, ſi aliis
quàm Regularibus ſibi ſubditis, primam tonſuram conferret
cenſeretur ſaltem impreſſiſſe caracterem, adeòut taliter
tonſuratus non iterùm tonſurari deberet: Sac. Congrega-
tio reſpondit impreſſum eſſe caracterem, & ita tonſura-
tum tonſurari iterùm non debere, ſi Abbas fuerit bene-
dictus vel ex privilegio hanc facultatem haberet. Et cum
hac deciſione conſentit alia, quæ manu Cardinalis Caraffæ
13 eſt adnotata ſuper *cap. 10. ſeſſ. 23. in margine Conci-
lii*, in verbis: *Tonſuratus ab Abbate non benedicto, vel
non habente facultatem ex privilegio Sedis Apoſtolicæ, de-
bet iterùm tonſurari.* Sed huic deciſioni ſubnectitur alia
deciſio in hæc verba: *An tonſuratus ab Abbate habente pri-
vilegium ante Concilium debeat iterùm tonſurari.* Sac. Con-
gregatio cenſuit debere, cùm privilegium fuerit per Con-
cilium revocatum. Nec deciſio poſterior videtur contra-
14 dicere deciſioni prius relatæ: in illa enim dicitur tonſura-
tum ab Abbate habente privilegium non eſſe iterùm ton-
ſurandum. In hac verò determinatur oppoſitum; ideò cùm
ad has deciſiones conciliandas illarum rationes paulò at-
tentius conſideraſſem, & cum ſcripturis publicis contu-
liſſem, comperi eas minimè diſſentire. Quòd ut clariùs
appareat, diſtinguendi videntur duo caſus. Primus eſt cùm
Abbas habens à Sede Apoſtolica privilegium ut poſſit ton-
ſuram, & quatuor minores ordines conferre; eſt talis, ut
ſubditos regulares habeat; & tunc procedit deciſio priùs
relata, ut alii quàm ſubditi regulares ab ipſo prima tonſu-
ra initiati iterùm tonſurari non debeant, Quia cùm talis
Abbas quoad aliquos habeat poteſtatem, ſcilicet quoad ſub-
ditos regulares, cùm alios ordinat, imprimit caracterem,
deficit enim quoad alios juriſdictio, ſed non ordinandi po-
teſtas, gloſſ. *penult.* Archid. & Franc. *in cap. Abbates de
privileg. lib. 6.* & idem Archid. *in cap. Quoniam num.
5. in fin. verſ. In eadem gloſſ. invitatus.* Et ibi etiam
Turrecrem *num.* 10. & Præpoſ. *in fin. 69. diſtinct.* Lap.
alleg. 138. *num.* 5. & ſecundùm Turrecrem. *ubi ſuprà.*
Hanc ſententiam tenet etiam is, qui gloſſavit Summam Rai-
mun. & Richar. *de ætat. & qualit.* §. *Presbit* & omnes in
gloſſ. quæ incipit, *Monachis ſuis.* Nec Concilium *d. c.* 10.
huic privilegio obſtat, quia revocat tantùm ea privilegia
quæ impertiebantur facultatem alios, quàm regulares ſub-
ditos ordinandi. Unde cùm tale privilegium non ſit ſubla-
tum à Concilio ſequitur ut Abbas non careat prorſus facultate
conferendi quoad omnes, & ita quoad omnes & ita quoad alios,
quàm regulares ſibi ſubditos, ſi conferat primam tonſuram va-
lida eſt collatio. Secundus eſt caſus, cùm tale privilegium
eſt conceſſum ante Concilium Abbati, qui nullos ſubditos
regulares habet, quales ſunt inferiores Prælati ſæculares
& in hoc caſu cùm privilegium non poſſit dici aliquomo-
dò præſervatum, quia Concilium *d. c.* 10. permittit Ab-
batibus, ut ſolis ſubditis regularibus tonſuram, & minores
ordines conferre poſſint: ſequitur ut prorſùs careat hujuſ-
modi Abbas poteſtate conferendi ordines; cùm nitatur ſo-
lo privilegio in toto ſublato per Concilium, & ita ton-
ſuratus ab eo per doctrinas ſupracitatas debet iterùm ton-
ſurari.

Et hoc modo procedit poſterior deciſio Sacræ Con-
15 gregationis. In quem ſenſum videtur etiam congruere de-
ciſio Peſcienn. alibi adnotata, quà Sacra Congregatio de-
claravit, nullam fuiſſe ordinationem Præpoſiti Peſcienſis,
qui ordinaverat vigore privilegii per Concilium ſublati.
Et ratio eſt quia cùm is Præpoſitus non haberet aliquos
regulares ſibi ſubditos, quorum reſpectu privilegium eſſet
præſervatum, carebat funditùs ordinandi poteſtate.

16 Deindè præmittendum eſt ſecundùm D. Thomam in 2. 2.
quæſt. 39. art. 3. & gloſſ. *in c. Aqua in ver. Juriſdictionis
inf. de conſecra. Eccleſ.* poteſtatem ſpiritualem duplicem
eſſe, ſacramentalem ſcilicet, & juriſdictionalem. Poteſtas
ſacramentalis, ſeu ordinis eſt, quæ per aliquam conſecra-
tionem confertur *c. unico infrà de ſac. Unct.* Sola enim
voluntate, & verbo juriſdictio committitur, & revoca-
tur, ſive ſit ordinaria, ſive delegata, *c. Super quæſtionum.
§. Intentionis, & §. Porrò infrà de offic. delegat. & l.
Judicium. ff. De Judic.* Utraque autem poteſtas requiritur
ad ordines conferendos, *c. 2. 9. quæſt. 2. c. Nullus de Pa-
roch.* gloſſ. *in c. Aqua in ver. Juriſdictionis.* Et quidem ſa-
cramentalis poteſtas quoad ſui eſſentiam conſideratur in or-
dinante ſimpliciter, & abſolutè; Juriſdictionalis verò reſ-
pectivè, & in ordine ad ſubditos, *c. Monachi, & c. ſeqq.
c. Sic vive, c. Si Clericatus, & c. ſeqq. 16. quæſt. 1.* in
quibus patet, Monachos quamvis recipiendo ordinem reci-
piant officii poteſtatem, non tamen recipere juriſdictionem,
ſeu executionem niſi occaſione populi. Et idem probatur de-
creto Concilii Tridentini *ſeſſ. 14. c. 7. de caſ. reſervat. in
princip.* & declarat S. Thom. *quodlib. 12. art. 30.* & Turre-
crem in *cap. Ita dominus num. 10. 19. diſt.* Poteſtas ſacra-
mentalis pertinet ad ſubſtantiam, & validitatem ordinatio-
nis, *c. Presbiteris 68. diſt.* S. Thom. *in 4. diſt. 25.* Nam 17
Prælatus carens poteſtate dicitur eſſe inſtar Chimæræ, ſeu
Hyppocentauri, vel Hypocriſis, quæ licet ſint ſimilia en-
tibus, tamen non ſunt entia, ut ait Bald. *conſilio 9.
Factum tale eſt, Anno Domini in fin. num. 8. verſione.
Et ad clariorem lib. 1.* Ideòque ordinatus ab eo nihil recipit,
& debet iterùm ordinari, *c. 2. 68. diſt.* Lap. *dicta alleg.*
138. *num.* 5. Cùm umbra quædam oſtendatur in opere, ve-
ritas autem non ſubeat in effectu: Quæ ſunt verba textûs 18
in c. Quanto ſupra de conſuet. ubi Bald. ait, *Quod ſit, &
fieri non poteſt, eſt ſicut chimæra, & fumus, non realitas,
l. unic. C. De deditia libertat. tollen.* Juriſdictio verò perti-
net ad ordinationem ritè, ac rectè celebrandam, ut *in d. cap.
Cùm nullus de tempor. ordinat. lib.* 6. Sine hac non confer-
tur ordinis executio *d. cap. 1. & 3. 71. diſt.* ſine illa ordo
non confertur *d. cap. Presbiteris de poteſtate ſacramentali or-
dinantium*, meminit ſacra Tridentina Synodus *ſeſſ. 25. de Sa-
cramen. ordin. cap. 4. & can. 7. De juriſdictione in ſubdi-
tos loquitur, cap. 2. ſeſſ. 14. & cap. 8. & 11. ſeſſ. 23.*
Poteſtatem ſacramentalem ad conferendum Epiſcopi accipiunt 19
in conſecratione, *c. Quamvis, c. Cherepiſcopis 68. diſt. c.
Tranſmiſſam, & c. Quod ſicut, §. Præterea de elect.* Ab-
bates in actu impoſitionis manuum, id eſt, ſolemnis be- 20
nedictionis, *c. Quoniam 69. diſt. & cap. Cùm contingat
de ætat. & qualit.* Benedictio enim hujuſmodi largo modo
dicitur conſecratio, *cap. Alienationes. 12. quæſt. 2.* & id
proportionabiliter præſtat Abbatibus quod vera conſecratio
Epiſcopis, Felin. *in cap. Monaſterium in princip. de re judic.*
Quod tamen intellige ſecundum ea, quæ dicta ſunt ſuprà in
ſecundo notab. Reliqui inferiores Prælati illam accipiunt in
actu commiſſionis Apoſtolicæ, vel promotionis ad dignita-
tem, cui privilegium eſt conceſſum cum adminiculo habiti Sa-
cramenti, Innoc. *in cap. Quanto num. 4. ſuprà de conſuet.*
ut in Cardinalibus juxta notata *in c. His quæ de majoris, &
obed.* & in Abbatibus habentibus ſpeciale indultum à Sede
Apoſtolica, ut *in cap. Abbates de privil. lib. 6.* Juriſdictio-
nem verò Epiſcopi recipiunt in actu confirmationis etiam an-
te conſecrationem, *d. c. Tranſmiſſam*, ubi gloſſ. *in verb.
De talibus*, enumerat ſpecies juriſdictionis. Abbates ſimili- 21
ter in actu confirmationis etiam ante ſuſceptum munus bene-
dictionis, *c. Noſti de elect.* gloſſ. *hic in ver. Subſtitutos*,
Oldrad. *conſ. 14. n. 4. & ſeqq.* Felin. *in cap Meminimus in
princip. de accuſat & in d. c. Inter Monaſterium in princip.
de re judic.* poſt Abbat. *ibidem num.* 25. reliqui inferiores ju- 22
riſdictionem accipiunt, vel in actu delegationis, vel cùm
promoventur ad dignitatem, cui & facultas competit ex
Apoſtolicæ Sedis indulto, ut in *d. c. Abbates de privil. lib.
6. d. c. 10. ſeſſ. 23.*

His poſitis ad dubium videtur reſpondendum imprimere 23
caracterem adeò ut ſic ordinati iterùm ordinari non de-
beant, licèt ſint malè promoti, ordinis executionem non
acceperint: nam in privilegio, ſeu commiſſione conferendi
ordines duo ſimplicitè continentur, videlicet nuda, & ſim-
plex poteſtas ordinandi: & juriſdictio reſtricta, & limitata ad
perſonas in litteris Apoſtolicis deſignatas. At ex limitatione
juriſdictionis non infertur ad limitationem prædictæ poteſta-
tis, quoniam quoad impreſſionem caracteris, & eſſentiam
ordinationis nulla habetur ratio juriſdictionis. Probatur
exemplo Epiſcopi, qui quamvis juriſdictionem non habeat,
niſi in ſubditos ratione originis, beneficii, vel domicilii
d. Cùm nullus de tempor. ordin. lib. 6. tamen ordinando
Clericos alienos imprimit caracterem, qui eſt effectus poteſ-
tatis Sacramentalis, licèt ſic ordinati non recipiant ordinis
executionem ob defectum juriſdictionis in conferente, *c. 1.
& 3. 71. diſt c. Lugdunenſis 9. quæſt. 2. c. 8. ſeſſ. 23.*
Concilii Tridentini.

Quinimò tantùm abeſt, ut ex limitatione juriſdictionis
referri poſſit ad limitationem poteſtatis Sacramentalis, ut is,
qui poteſtatem conferendi accepit, etiamſi nullam prorſùs
habeat juriſdictionem, tamen validè ordines conferat, licèt 24
non rectè. Ideòque Epiſcopus, qui renunciavit Epiſcopatui,
licèt nullam habeat juriſdictionem, eò quòd careat ſub-
ditis; tamen quia non caret conferendi poteſtate, ordinando
imprimit caracterem, licèt ordinis executionem non con-
ferat, *c. 1. De Ordinat. ab Epiſcop.* Silveſt. *in ver. Irre-
gularitas*

26 *gularitas num.* 8. & eodem modo Epiſcopi Titulares, qui
nullam habent juriſdictionem tanquam Clero, & populo ca-
rentes; tamen ob poteſtatem, quam in conſecratione ſuſce-
perunt, validè ordines conferunt, licèt graviter peccent, &
27 incidunt in pœnam à Concilio ſtatutam *in c. 2. ſeſſ.* 14. Idem-
que patet in Epiſcopo hæretico, excommunicato, vel de-
gradato, qui validè ordines confert, licèt non ordinis exe-
cutionem, *c. Ordinationes 9. quæſt. 1.* Richard. *in 4. diſt. 19.*
& Silveſt. *in ver. Degradatio num. 9.* dicens in idem con-
ſentire D. Thom. & idem Silveſt. *in ver. Ordo 3. num. 6. verſ.
Quæritur.* Undè Auguſtin. *lib. 2. contra epiſtolam Parme-
niani cap. 13.* relatus *in c. Quod quidam 1. quæſt. 1. Si-
cut autem*, inquit, *habent in baptiſmo quòd per eos dari poſ-
ſit, ſic in ordinatione jus dandi: utrumque quidem ad perni-
ciem ſuam, quamdiù charitatem non habent unitatis, ſed ta-
men aliud eſt prorſùs non habere, aliud ſalubriter habere;
quidquid non habetur dandum eſt, cùm opus eſt dari; quod
verò perniciosè habetur per corruptionem depulſa pernicie agen-
dum eſt, ut ſalubriter habeatur.* Hæc ibi.

28 Nec refragatur, quòd prædicta videantur procedere in
Epiſcopis, quibus per conſecrationem de jure divino confer-
tur poteſtas indelebilis, ut per Divum Thomam. *in 4. diſt.
25. quæſt. 1. art. 2. ad ſecundùm*, & dixi ſuprà *in 2. notab.
num 7. verſ. Et hinc reſultat.* Imò enim, ut Silveſt. ait *in d.
ver. Degradatio num. 9.* Idem dicendum in habentibus po-
29 teſtatem ordinandi à jure poſitivo conceſſione Eccleſiæ: nam
ut Abbates Presbiteri, & benedicti poſſint primam clerica-
rem conferre tonſuram, indultum legitur in ſeptima Synodo
univerſali, id eſt ſecunda Nicæna relata *in d. c. Quoniam*
30 69. *diſt.* ponderando verbum illud, *licentia.* Sed illorum
juriſdictio in tonſurando reſtricta eſt de jure communi ad
converſos & Monachos ſui Monaſterii: textus eſt in *d. c.
Quoniam*, ibi, *Lectoris autem manus impoſitione licentia eſt
Abbati ſolummodo in proprio Monaſterio faciendi.* Item ad eos,
in quos habet ordinariam, & quaſi Epiſcopalem juriſdictio-
nem, *c. Abbates*, & ibi Franc. *in 2. notab. de privil. lib.*
6. Specul *in tit. de privil. num. 5. verſ. Item nequeunt pri-
mam tonſuram conferre, niſi Converſis*, & Summa Tabien.
in verſ. Abbas, §. & ex Concilio reſtricta eſt ad ſubditos
regulares tantùm *in d. c. 10. ſeſſ.* 23. & tamen ſi Abbas be-
nedictus conferat primam tonſuram regulari ſibi non ſubdito,
aut ſæculari, valida eſt ordinatio ratione poteſtatis ſibi tradi-
tæ in impoſitione manuum: idque tam ante Concilium, Lap.
de alleg. 138. gloſſ. Archid. & Franc. *ſupra cit. num.* 14.
quàm poſt Concilium, ut patet ex relatis declarationibus Sac.
Congregationis ſuprà *n. 12. & ſeqq.*

31 Eodem modo, ut Abbates non benedicti poſſint benedi-
cere & Lectoratum conferre, ſecundum opinionem gloſſ.
hic in ver. alia, poſteàquam Epiſcopus ter humiliter requi-
ſitus munus benedictionis illis impertiri recuſaverit, primum
ſtatuit Alexander III. in hac Decretali, ponderando verbum,
ſtatuimus. Undè gloſſ. prælleg. quærens qualiter hoc poſſint
facere ante ſuam benedictionem: *Dic*, inquit, *quòd in odium
Epiſcoporum Dominus Papa hoc concedit per ipſam conſtitutio-
nem, ne propterea in ſpiritualibus vel aliis patiantur Monaſ-
teria detrimentum propter negligentiam Epiſcoporum.* Idem
notat Innocent. *n.* 1. dicens hujuſmodi Abbates etiam ante
benedictionem habere plenam adminiſtrationem autoritate
hujus Canonis & ſequitur Joan. Andr. *num. 4. & 8. in ver.
Liceat.* Et tamen ſuppoſita gloſſ. opinione, ſi prædicti con-
ferrent Regularibus ſibi non ſubditis, dubitandum non eſſet,
quin caracter eſſet impreſſus. Patet igitur ex limitatione ju-
riſdictionis, ad certas tantùm perſonas non inferri ad limi-
tationem poteſtatis ordinandi, quam Prælatus habet etiam
ex conceſſione Eccleſiæ.

32 Non obſtat, quod ſecundùm Innoc. *in cap. Quantò num.
4. de conſuet.* quandò facultas conferendi ordines competit
non ratione ordinis Epiſcopalis; ſed ex delegatione, ſeu de-
mandatione facta per Papam, tunc prohibitio efficit, ut ni-
hil conferatur, quia Papa poteſt auferre quod dedit, ut ple-
niùs dictum eſt ſuprà *in 2. notab. verſ. & hinc reſultat.*

33 Nam reſpondetur id verum eſſe, ſi prohibitio ſit totalis,
quia tunc per eam aufertur funditùs poteſtas per delegationem
collata. Et propterea quamvis Concilium in *d. c. 10. ſeſſ.*
23. non procedat per modum ademptionis poteſtatis, ſed per
modum ſimplicis prohibitionis, interdicendo ne Abbatibus,
& aliis inferioribus liceat ordinare ſubditos non regulares;
tamen quoad Prælatos inferiores non habentes ſubditos re-
gulares hæc prohibitio operatur ablationem totius poteſtatis,
quia nimirum hujuſmodi poteſtas illis competit, non ratione
ordinis Epiſcopalis, ſed ex commiſſione, ſeu privilegio Apoſ-
tolico & ſublato privilegio per totalem prohibitionem nihil
remanet, ut patet ex dictis ſuprà *n. 14. & 15.* At ſecùs eſt,
ſi prohibitio non ſit totalis, ſed limitata ad certos caſus vel
perſonas; quia tunc cùm remaneat aliqua poteſtas quoad
alios, ratione illius poteſtatis ordines validè conferuntur,
licet non ritè propter prohibitionem. Quod patet exemplo
Abbatum, quibus etſi poteſtas ordinandi non competat ra-

tione ordinis Epiſcopalis, ſed ex conceſſione Eccleſiæ, ut
dictum eſt *n. 6. & n. 28. & ſeqq.* tamen prohibitio Concilii
in d. c. 10. ſeſſ. 43. non reddit irritam ordinationem ſubdi-
torum ſæcularium, nempè quia dicta prohibitio non eſt to-
talis, ſed limitata & reſtricta ad ſubditos ſæculares tantùm;
& quia remanet poteſtas quoad ſubditos regulares, idcircò
conferendo ſæcularibus, imprimunt caracterem, nonobſ-
tante Concilii prohibitione, ſeu limitatione, ut ſimiliter eſt
dictum *num. 3. & ſeqq. num.* 18. & hoc ſentit Innocent. *in* 34
d. c. Quantò num. 4. de conſuetud. ait enim: *Si Dominus
Papa primo conferret Preſbitero poteſtatem chriſmandi & poſ-
teà auferret, nihil conferret ſic. Sed ſi prohiberet Epiſcopo
chriſmare & contempta prohibitione confirmaret, imprimere-
tur caracter. Ratio diverſitatis, quia Epiſcopus poteſt confir-
mare ex officio & ordine; Sacerdos alius ex delegatione & ad-
miniculo habiti Sacramenti. Mandato ergò ſublato nihil poteſt.*
Ita Innocentius, qui, ut vides, apertè loquitur de totali ab-
latione poteſtatis delegatæ & revocatione mandati, non autem
de illius limitatione ad certos caſus, vel perſonas.

Sed dices, Prædicta locum habent in eo, qui priùs ex 35
delegatione Papæ habebat abſolutam poteſtatem ordinandi;
& poſteà ex intervallo illi adjicitur prohibitio limitata, ne
ſcilicet illam poteſtatem exerceat, niſi in perſonas deſignatas,
ſecùs autem eſt, quandò eodem contextu traditur poteſtas
& juriſdictio limitata, ut in caſu thematis, de quo agitur;
tùm quia Sedes Apoſtolica in traditione poteſtatis poteſt
adjicere conditiones quas vult, *Eleutherius 18. q. 2. c. Ve-
rum de condit. appoſ. l. In traditionibus, ff. De pact.* gloſſ.
in cap. ſi quidam 10. quæſt. 1. Tùm quia qui poteſt conce- 36
dere poteſtatem in totum, poteſt etiam illam concedere
& limitare quoad partem, *c. Paſtoralis, §. Item cum totum
infrà de officio delegati* in ejus enim arbitrio eſt taxatio,
ſeu modificatio, in cujus totalis denegatio, dicit text.
*in l. Videamus, verſ. Sed an Judex, & in l. in actioni-
bus, verſion. Sed Judex, ff. de in lit. juran.* Roman.
conſ. 369. circa primum, numer. 28. Tùm denique, 37
quia actus factus contra prohibitionem Legis ab eo,
qui priùs habebat facultatem illum actum faciendi, non eſt
nullus, ut in ordinario; ſecùs ſi priùs illam non habebat,
ut in delegato, ſecundùm theoricam gloſſ. in *Clem. 1. in
ver. Inhibentes, verſ. Sed quæro de jurepatron.* quam ſequi-
tur Anchar in *c. Statutum, §. fin. verſ. adverte de reſcript.
lib. 6.* Abb. *in cap. ex parte num. 5. de conſtit.* Roman. *conſ.
203. Quoad primum num. 7.*

Verùm hæc objectio tollitur, quia etiam Abbates non be- 38
nedicti, ſi tamen habeant privilegium, ut poſſint ordines
conferre vel idem facere quod Abbates benedicti, ordinan-
do non ſubditos, imprimunt & ii caracterem, licèt eodem
contextu eis tradita fuerit poteſtas & juriſdictio limitata ad 39
ſubditos tantùm, ut initio diximus. Quod ipſum patet etiam
ex infraſcriptis declarationibus Sac. Congregationis. Nam
cùm nonnulli Abbates Germaniæ in vim privilegiorum ante
Concilium obtentorum conferrent minores ordines etiam non
ſubditis & dubitatum eſſet, an ordines collati eſſent validi:
Sacra Congregatio cenſuit eſſe validos, nonobſtante cap.
10. *ſeſſ.* 23. & ordinatos non egere alia ordinatione & ite-
rùm cùm eſſet quæſitum, an Abbas ex privilegio Pii
V. facultatem habens ea omnia faciendi, quæ facere poteſt
Abbas benedictus qui de mandato Vicarii Apoſtolici quibuſ-
dam ſæcularibus non ſibi, ſed ipſi Vicario ſubditis primam ton-
ſuram & minores ordines contulit, impreſſiſſet caracterem:
Sac. Congregatio reſpondit impreſſiſſe, ſed tam ordinantem,
quàm ordinatos incidiſſe in pœnas Conſtitutionis Sixti V.

Conſtat ergò, non eſſe conſtituendam differentiam, an
quis habeat juriſdictionem ex intervallo, an in actu tra-
ditionis poteſtatis ordinandi, cùm neutro caſu poteſtas re-
cipiat limitationem ex limitatione juriſdictionis. Nec adver-
ſantur regulæ in contrarium adductæ & theorica Juriſtarum 40
in *d. l. non dubium, C. de legib.* quia procedunt in his, quæ
ſunt juriſdictionis, non autem in his, quæ ſunt ordinis, ut
inferiùs dicetur.

Et ex prædictis ceſſat etiam objectio, quòd dicta concluſio
procedat in his tantùm, qui habent poteſtatem ordinandi de
jure communi juxta terminos *d. c. Quoniam 69. diſt. cap.
cùm contingat de ætat. & qualit.* Imò enim idem dicendum
in Abbatibus habentibus poteſtatem ordinandi ex privilegio,
ut patet in prædictis deciſionibus Sac. Congregationis. Ideò-
que Divus Thomas in 4. *diſt.* 25. docet facultatem confe- 41
rendi ordines duobus tantùm modis haberi poſſe, videlicet in
conſecratione Epiſcopali & ex conceſſione Papæ & ſequitur
Silveſt. in *ver. Ordo 3. n. 1. verſ. non poteſt autem Epiſcopus
& num. 7.* Atque ita Abbates ſecluſa conceſſione Papæ ex vi
ſolemnis benedictionis non conſequuntur poteſtatem confe-
rendi primam tonſuram & minores ordines, quia ſoli Epiſ-
copi ex vi conſecrationis Epiſcopalis poſſunt Miniſtros Ec-
cleſiæ ordinare, non autem reliqui inferioris ordinis, ut
eſt definitum à Tridentina Sinodo *ſeſſ. 23. de Sacram. ordin.
cap. 4. & can. 7.* Undè neceſſariò ſequitur, ut totalis po-

teſtas quorumcumque Abbatum minores ordines conferendi
42 ſit ex ſola conceſſione Apoſtolicæ Sedis. Neque verò inter decreta & indulta Apoſtolica inſerta in corpore juris & non inſerta extat ulla formalis & eſſentialis differentia, cùm omnia manent ab eodem fonte Apoſtolicæ poteſtatis & proptereà Nicolaus Papa in *c. ſi Romanorum* 19. *diſt.* multis rationibus damnat eorum opinionem, qui aſſerebant decretales epiſtolas non obligare, niſi eſſent inſertæ in Codice
43 Canonum. Pro Codice Canonum intelligit veterem illam collectionem, in qua continebantur Canones & regulæ illæ recenſetur à Leone IV. in *c. De libellis* 20. *diſt.* cujus Codicis tria exemplaria manuſcripta habentur in Bibliotheca Vaticana.

Demùm non obſtat, quod Concilium *c.* 15. *ſeſſ.* 23. limi-
44 taverit poteſtatem Sacerdotum quoad confeſſiones Sacramentales, diſponendo ut quamvis Preſbiteri in ordinatione à peccatis abſolvendi poteſtatem accipiant; tamen nullus poſſit
45 confeſſiones audire, nec ad idoneus reputetur, niſi fuerit ab Epiſcopo examinatus & approbatus, & quod Sac. Congregatio declaraverit confeſſiones quas audit Sacerdos, ut ſuprà non approbatus, eſſe nullas atque irritas; nam reſpondetur id procedere in abſolutione ſacramentali, quia eſt actus juriſdictionis, non ordinis: undè à ſancta Sinodo in 5. *&* 6. *& can.* 9. *de Sacram.* Pœnit. *ſeſſ.* 14. definitur eſſe actus judicialis & contrarium afferentes ſubjiciuntur anathemati. Ea verò, quæ ad poteſtatem juriſdictionis pertinent, jam diximus reſtringi ad ſubditos tantùm, nam ut habetur in *c.* 7. *ſeſſ.* 14. *de caſ. reſerv.* Ratio judicii illud expoſcit, ut ſententia in ſubditos dumtaxat feratur; ideòque nullius momenti ſit abſolutio, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut ſubdelegatam non habet juriſdictionem & declarat S. Thom. *dicto quolib.* 12. *art.* 30. *& in* 4. *diſt.* 9. & fuſiùs Turrecr. in *cap. Ita Dominus num.* 9. *v. Secundò ſic diſt.* 19.

46 Quocircà ex prædictis patet ex eo, quòd juriſdictio Prælati habentis poteſtatem ordinandi, reſtricta ſit ad certum genus perſonarum, non rectè inferri ut reſtricta ſit ipſa ordinandi poteſtas; idque procedere, ſive poteſtas hujuſmodi proveniat à jure divino, ſivè ex conceſſione Eccleſiæ; & ſive conceſſio ſit clauſa in corpore juris, ſivè non; ac demum ſive poteſtas tradatur in continenti cum juriſdictione, ſive ex intervallo. Undè etiam ſequitur, ut Prælatus inferior ſæcularis habens facultatem poſt Concilium conferendi primam tonſuram & minores ordines, quamvis ejus juriſdictio reſtricta ſit ad certas perſonas in privilegio expreſſas, quia tamen prorsùs poteſtate ordinandi non caret, utique caracterem impreſſerit, etiam ordinando alios quàm in privilegio deſignatos.

Et certè ſi Abbas non benedictus habens ſimile privilegium ante Concilium ordinando Clericos ſæculares, imprimit characterem juxta deciſionem Sarcæ Congregationis, idque non alia ratione, niſi quia poteſtate ordinandi non caret, cùm ejus privilegium non fuerit funditùs ſublatum à Concilio, ſed tantùm reſtrictum ad ſubditos regulares in *d. c.* 10. *ſeſſ.* 23. non apparet cur non idem ſit dicendum in Prælato ſæculari habente idem privilegium poſt Concilium: nam & hìc non caret omninò ordinandi poteſtatate, cùm privilegium poſterius non fuerit à Concilio revocatum, quamvis in litteris ſit reſtrictum ad certas perſonas dumtaxat.

Ratio prædictorum eſt, quia jus illud poteſtatis in ordinante inviduum eſt, ut colligitur ex D. Thoma in 2. 2. *quæſt.* 39. *art.* 3. nec poteſt pro parte conferri & pro parte non: nam Spiritus ſanctus, qui inviſibiliter operatur in Sacramentis Eccleſiæ, *cap. Ita ſit verbum & c. Ut evidenter* 1. *quæſt.* 1. Abb. *in cap. fin. num.* 5. *de Baptiſ.* non dimenſuratur, id eſt, non datur per partes, *cap. Nec quemquam*, juncta gloſſ.
47 *in ver non dimenſuratur.* Juriſdictio verò, quamvis & ipſa in ſubſtantia ſit indiviſibilis, Bald. *in c.* 1. §. *Prætereà ductus num.* 3. *de prohib. feud. alien.* per Frider. tamen, quia eſt in ordine ad ſubditos, diviſionem patitur ratione adminiſtrationis exercitii, ut per Bald. ibidem & Felin. *in cap. Prudentiam num.* 3. *&* 5. *de offic. deleg.* Solius enim Pontificis, ac Cæſaris juriſdictio non reſtringitur ad lites alicujus territorii, Bart. *in l. Ii.* §. *cùm urbem in princip. ff. de off. Præf. Urb.* Cravett. *conſ.* 128. *num.* 2. & Socin. *conſ.* 237. *col. fin.*
48 *lib.* 2. Undè poteſtas uſui aſſimilari poteſt, juriſdictio verò ad uſumfructum proximiùs accedit, cum dicatur eſſe in fructu, Criſtoph. Caſtill. *conſ.* 1. *num.* 17. *in fin. & ſeqq.* At uſûs
49 pars legari non poteſt, nam frui quidem pro parte poſſumus uti pro parte non poſſumus, ut ait Juriſconſultus in *l. unic. pars ff. De uſu & habit. leg.* facit text. *in l. Libertus, ff. D. oper. libert.* ibi, *quia neque ſolvi, nec deberi, nec peti pro parte opera poteſt cum ſimil.* quæ de individuis obligationibus facti habentur in *l.* 4. §. *cato & inf. Stipulationes non dividuntur, ff. De verbor. obligat.* lex enim promotionis conſiſtit in facto, *c. fin.* 15. *quæſt.* 1. Archid. *in c. ſi Evangelica n.*
50 6. & ibi etiam Præpoſ. *n.* 4. 55. *diſt.* Non oſtat ſi dicatur: Eccleſia poteſt impertiri facultatem Sacerdoti, ut conferat limitatè unum tantùm ex minoribus ordinibus, puta Lectoratum, ut in *cap. Quoniam* 69. *diſt.* Quo caſu ſi Presbiter conferret Exorciſtatum vel Acolitatum, nihil ageret & caracterem non imprimeret, ut poſt Hug. & alios notat ibi Turrecrem. *num.* 3. *&* 15. Ergò Eccleſia poteſt limitare poteſtatem ordinis & conſequenter tribuere alicui Sacerdoti hujuſmodi poteſtatem reſtrictam ad certas perſonas dumtaxat, adeò ut ſi aliæ ordinentur, caracterem non recipiant: nam reſpondetur negando conſequentiam; quia poteſtates ordinum ſunt per ſe diſtinctæ, ut *c. Perlectis* 25. *diſt.* & docet S. Thomas *in* 4. *diſt.* 24. *q.* 1. *art. q.* 5. & Turrecr. in *Sollicitudo n.* 3. *verſ. Ad ſecundum* 52. *diſt.* Undè dum Eccleſia tribuit alicui Presbitero poteſtatem conferendi certum ordinem, utique poteſtatem ordinis non limitat, ſed jam à Deo limitatam & diſtinctam confert. At ſecùs eſſet, ſi caracter unius & ejuſdem ordinis ex ordinatione Eccleſiæ imprimeretur uni & non alteri; quia cùm poteſtas exerceri poſſit in omnes, niſi ſit repugnantia in ſubjecto, ſi Eccleſia impediret impreſſionem characteris, præſuppoſita poteſtate in conferente, utique poteſtatem ordinis divideret, ac limitaret, quod non eſt poſſibile, ut ex dictis conſtat. Ad hoc Concilium Tridentinum *ſeſſ.* 21. *de commun. ſub utraque ſpec. c.* 2. ibi, *ſalva illorum ſubſtantia.* Id quod exemplo etiam naturali evidenter apparet, nam ſi tradidero tibi ſigillum ad hoc, ut imprimas certam materiam dumtaxat, vel inſtrumentum ad cudendam certam monetam, puta argenteam & tu fines mandati tranſgreſſus aliam materiam vel monetam ſignaveris; certè imaginem, ſeu caracterem in ea relinques impreſſum, niſi ſurgat reſiſtentia ex parte materiæ. Ergò eodem modo qui accepit à Sede Apoſtolica poteſtatem ad imprimendum ordinis caracterem aliquibus tantùm perſonis, ſi egrediendo limites commiſſionis, ordinaverit perſonas in ea non deſignatas; utique imprimeret in anima caracterem ſpiritualem, niſi obſtet incapacitas ex parte ordinati, ut in Muliere, præcisè coacto & non baptizato, de quibus apud D. Thomam in 4. *diſt.* 24. *& diſt.* 25. *quæſt.* 1. *&* 2. *art.* 1. Silveſt. in *ver. Ordo* 4. *num.* 1. *& in ver. Baptiſ. n.* 3. Caracter enim ſecundum Innocent. Hoſt. Joan.
Andr. & omnes *in cap. fin. de Sacramen. non iteran.* eſt quæ- 51
dam figura intellectualis & indelebilis animæ infixa, per quam ſic inſignitus à non inſignito in die Judicii diſcernetur. Et patet ex definitionibus Concilii Florentini in *Decreto fidei Eugenii IV.* §. *Quintò*, ibi, *quæ caracterem*, id eſt ſpirituale quoddam ſignum à cæteris diſtinctivum imprimunt in anima indelebile & Concilii Trid. *ſeſſ.* 6. *de Sacr. can.* 9. ibi, *caracterem in anima, hoc eſt ſignum quoddam ſpirituale & indelebile.* Undè nihil aliud importat niſi quamdam ſignationem, ut inquit Div. Thom. *in* 3. *par. quæſt.* 4. *art.* 1. & ut ſubdit in reſponſione ad ſecundum caracter vel ſignaculum dici poteſt per quamdam ſimilitudinem omne quod configurat alicui *& art.* 4. *caracter*, inquit, *imprimitur animæ rationali ſecundum imaginem & art.* 2. dicit, *caracterem propriè eſſe ſignaculum quoddam, quo aliquid inſignitur & ordinatur ad aliquem finem, ſicut caractere inſignitur denarius ad uſum commutationum.* Quo exemplo in ſimili
utitur Bald. *conſ.* 38. Dom. Thomas *in fine lib.* 1. dum ait, 52
forma non eſt aliud, quàm impreſſio materiæ, ſicut figura Cæſaris impreſſa ferro. Et confert illa palea 88. *diſtinct.* Ejiciens ibi: ſicut nummus habet charagma Cæſaris, ſic homo habet charagma Dei. Sed & gloſſ. *in c.* 2. *in ver. Injuriam de Apoſtat.* quærens quid ſit facere injuriam Sacramento per iterationem, *infigitur*, inquit, *animæ quædam imago, ſive pictura, vel caracter: undè ſi alia imago ſuperponeretur, illa prima pictura obſcuraretur & ita videretur obſuſcari primum Sacramentum.* Ac demùm in his terminis eſt text. in *d. c. Quod quidam* 1. *quæſt.* 1. ubi Auguſtinus ad oſtendendum impreſſionem caracteris non impediri ex eo, quòd Miniſter ſit prohibitus conferre, eodem exemplo utitur dicens; *ſi aliqui furtim non in monetis publicis aurum vel argentum percutiendo ſignaverint, nonnè illis punitis cognitum regale ſignum theſauris regalibus cogetur inferri?* Et infrà: *An fortè minùs hærent Sacramenta Chriſtiano, quam corpo-*
ralis hæc nota. Hæc ibi. Quamobrem ut caſus omnes in hac 53
materia periſtringamus, cùm quæritur an Prælatus inferior conferendo primam tonſuram & minores Ordines imprimat caracterem & conferat Ordinis executionem, nec nè, duo caſus principales ſunt diſtinguendi. Primus eſt in Abbatibus Regularibus. Secundus eſt in inferioribus Prælatis ſæcularibus.

Primo caſu, aut Abbas eſt Presbiter ſolemniter benedictus, aut non. Si eſt, aut confert primam tonſuram & minores Ordines ſuis ſubditis Regularibus & non ſolùm imprimit caracterem, ſed etiam confert Ordinis executionem; quia facultas quam habet à jure communi *in d. c. Quoniam* 69. *diſt. & c. cùm contingat de ætat. & qualit.* non eſt ſublata, imò præſervata à Concilio Tridentino quoad ſubditos Regulares *in dict. c.* 10. *ſeſſ.* 23. Aut illos confert Regularibus ſibi non ſubditis, ſeu Clericis ſæcularibus; & imprimit quidem caracterem ratione poteſtatis, quam accipit in impoſitione manuum, ſecundum gloſſ. Lap. Archidiac. & alios initio citatos; ſed Ordinis executionem non confert ob ademptam ſibi à Concilio juriſdictionem quoad non ſubditos Regulares; ut in declarationibus Sacræ Congregationis ſuperiùs adductis. Aut Abbas Presbiter non eſt ſolemniter benedictus & tunc aut habet privilegium ordinandi ante Concilium, aut non. Si habet, aut ordinat Regulares ſibi ſubditos juxta limites privilegii; & rata eſt ordinatio etiam quoad executionem Ordinum, cùm privilegium hoc quoad ſubditos Regulares tam de jure communi, ut *in dict. c. Abbates*, ubi gloſſ. *fin. de privileg. lib.* 6. quàm ex Concilio ſit præſervatum in *d. c.* 10. Aut ordinat alios, quàm Regulares ſibi ſubditos; & tunc ſi Abbas ſit talis, ut nullos omninò ſubditos Regulares habeat, irrita eſt ordinatio, quia privilegium ejus in totum fuit ſublatum per Concilium. Sin autem aliquos habeat ſubditos Regulares, tunc ordinando alios imprimit caracterem, cùm non careat funditùs ordinandi poteſtate; ſed ſic ordinati remanent ſuſpenſi ab executione Ordinum, cùm privilegium quoad illos ſublatum fuerit à Concilio, ut initio diximus conciliando deciſiones Sacræ Congregationis ibi relatas. Quòd ſi privilegium ſit poſt Concilium, idem ſervandum erit quod de Prælatis ſæcularibus inferiùs dicetur. Aut Abbas privilegium ordinandi non habet & tunc aut Epiſcopus fuit ter requiſitus, ut ei munus benedictionis impenderet; & eo caſu caracter imprimitur & confertur Ordinis executio ad eum modum, quo dictum eſt

ſuprà de Abbate ſolemniter benedicto, ſecundum opinionem gloſſ. hìc. Aut Epiſcopus non fuit requiſitus & tunc Abbas non benedictus vel aliàs Prælatus Regularis qui privilegio caret, ordinando nihil agit, cùm careat requiſitis eſſentialibus ad Ordines conferendos, ut in *d. c. Quonium & d. c. Abbates*, nonobſtante contraria conſuetudine etiam immemorabili, ut aliàs cenſuit ſacra Congregatio in cauſa Generalis Silveſtrinorum.

Secundò caſu principali, aut inferior Prælatus ſæcularis habet privilegium conferendi primam tonſuram vel minores Ordines ſuis ſubditis ſæcularibus ante Concilium, aut poſt. Si ante Concilium, cùm privilegium fuerit funditùs ſublatum ideòque non ſolùm careat juriſdictione, ſed etiam ordinandi poteſtate, caracterem nullo modo imprimit juxta declarationem Sac. Congregationis Concilii in cauſa Præpoſiti; Peſcienn. Aut habet privilegium poſt Concilium & tunc aut ordinat perſonas deſignatas in privilegio: & ordinati ab ipſo recipiunt caracterem & executionem Ordinum, quia Concilium non ſuſtulit privilegia futura, nec eſt opus, ut Concilio Tridentino in litteris privilegii fuerit ſpecialiter derogatum; ſed ſatis eſt, ut fuerit expreſſè conceſſum contrarium ejus quod Concilium diſponit, ut ſæpiùs cenſuit S. Congregatio. Aut ordinat perſonas in privilegio non comprehenſas, ut in caſu præſentis quæſtionis & valida eſt ordinatio ratione abſolutæ poteſtatis; ſed ob defectum juriſdictionis Ordinis executio non confertur, ut patet ex ſuprædictis.

DE TEMPORIBUS ORDINATIONUM, ET QUALITATE ORDINANDORUM.

Alexander III. Epiſcopo Herfordenſi.

CAPUT III.

DE eo autem, quod quæſiviſti, an liceat extra jejunia quatuor temporum aliquos in oſtiarios, Lectores, exorciſtas vel Acolithos, aut etiam Subdiaconos promovere: Taliter reſpondemus, quòd licitum eſt Epiſcopis, Dominicis & aliis feſtivis diebus, unum aut duos ad minores Ordines promovere. Sed ad Subdiaconatum, niſi in quatuor temporibus, aut Sabbatho ſancto, vel in Sabbatho ante Dominicam de Paſſione, nulli Epiſcoporum, præterquam Romano Pontifici licet aliquos ordinare.

SUMMARIUM.

1 *ORdines minores conferri poſſunt diebus feſtivis, Sacri verò debent conferri in quatuor temporibus, vel in Sabbato ſancto: vel Sabbato de paſſione, & num.* 2. *&* 17.
2 *Abbas Presbiter & benedictus, an poſſit minores Ordines conferre in Dominicis, & feſtivis diebus.*
3 *Ordines minores extra tempora diebus ferialibus conferri non poſſunt.*
4 *Tonſura Clericalis quocumque die, & hora conferri poteſt.*
5 *Dies feſti, in quibus minores Ordines licet conferre qui ſint*
6 *Ordines minores extrà tempora Epiſcopus una die conferre non poteſt pluribus, quàm duobus.*
7 *Verbis edicti in re dubia tutius eſt deſervire.*
8 *Ordines quatuor minores, an poſſit Epiſcopus eadem die uni conferre, & num. ſeqq.*
9 *Propoſitio indefinita æquipollet univerſali.*
10 *Conſuetudo de licito facit illicitum.*
11 *Interſtitia temporum etiam in minoribus Ordinibus ſunt ſervanda, niſi aliud Epiſcopo magis expedire videatur.*
12 *Vicarius generalis habens mandatam generale in forma, poteſt abſente Epiſcopo ſuper interſtitiis diſpenſare.*
13 *Ordines minores, & Subdiaconatum recipiens eadem die indignum ſe reddit executionis Ordinis ſic ſuſcepti.*
14 *Tonſura, & quatuor minores Ordines eadem die ab Epiſcopo uni conferri non poſſunt.*
15 *Ordinum plurium collatio ſimul eſt generaliter interdicta.*
16 *Tonſura in minoribus Ordinibus continetur.*
17 *Ordines ſacri conferri non poſſunt ab Epiſcopo, niſi in Subbatis quatuor temporum, majoris Hebdomadæ, & de Paſſione, & n.* 28. *&* 36.
18 *Nec id licet die Dominica immediatè ſequenti etiam continuato jejunio.*
19 *Ordines ſacros ſemper, & ubique Papa poteſt conferre.*
20 *Tempus non eſt de ſubſtantia Ordinis.*
21 *Conſuetudo ſuſcipiendi quatuor minores ordines die Veneris, & ſubdiaconatum die Sabbati ſequentis, an excuſet nonobſtante Concilio Tridentino ſeſſ.* 23. *c.* 8. *& num. ſeqq. uſque in finem.*
22 *Ordines conferri extra tempora à jure ſtatuta, & non ſervatis interſtitiis longè differunt.*
23 *Ordines quatuor minores ex conſuetudine licitè poſſunt uni eadem die conferri*, & *numer.* 26. *&* 42. *in* 3. *dubio.*
24 *Ordines minores an conferri poſſint die Veneris præcedente diem Sabbati, in quo eidem ad minores Ordines promoto Ordo ſacer eſt conferendus, & n.* 27. *uſque ad n.* 41.
25 *Ordinato una die ad omnes minores, an liceat die immediatè ſequenti Subdiaconatum ſuſcipere, & n.* 41. *uſque in finem.*
27 *Conſuetudo conferendi Ordines ſacroſextra tempora à jure ſtatuta reprobatur.*
28 *Ordinationes ſacrorum Ordinum non qualibet die hebdomadæ quatuor temporum, ſed Sabbato tantùm ſunt celebrandæ.*

29 *Palea eſt ſine legis autoritate.*
30 *Ordines minores conferri non debent ab Epiſcopo, niſi in temporibus à jure ſtatutis vel in Dominicis, & aliis feſtivis diebus.*
31 *Conſuetudo celebrandi publicas Ordinationes die Veneris jejuniorum non valet, licèt eam ſervantes à pœna excuſentur.*
32 *Cautela pro conferendis minoribus Ordinibus extra tempora.*
33 *Conceſſione aliqua utens, ejus qualitates reſpuere non debet.*
34 *Conſuetudo conferendi minores Ordines in die Veneris jejuniorum extra generales ordinationes, & in Capella privata valida eſt, & num. ſeqq.*
Expediret tamen eam abolere, n. 40
35 *Conſuetudo conferendi minores Ordines extra tempora non eſt contra, ſed præter jus, & n. ſeqq.*
37 *Debet verbum non ſemper eſt præcepti.*
38 *Ordines majores cur ſtatutis à jure temporibus conferendi*
39 *Ordines minores ex conſuetudine conferuntur etiam feria quarta quatuor temporum.*
40 *Ordines minores an urgenti neceſſitate poſſint conferri extra tempora in diebus ferialibus, ibidem.*
41 *Conſuetudine introduci poteſt, ut una die licitè conferantur eidem quatuor minores Ordines cum Subdiaconatu.*
42 *Ordines minores poteſt Epiſcopus ex conſuetudine privatim aliquibus conferre in die Veneris quatuor temporum ſi ſit dies feſtus & in Sabbato ad ſub Diaconatum eos promovere ob neceſſitatem, vel utilitatem Eccleſiæ.*

1 DE *eo* Minores Ordines conferri poſſunt diebus feſtivis. Sacri verò conferri debent in quatuor temporibus vel Sabbato ſancto, vel Sabbato de Paſſione. Hoc dicit, ſecundum omnes. Communis diviſio. Conſultatio, & bimembris reſponſio. Secunda ibi, *taliter reſpondemus.*

2 Nota primò ibi, *feſtivis diebus.* Epiſcopum poſſe minores Ordines conferre in Dominicis, & aliis feſtis diebus, ut hîc eſt caſus: & cùm textus loquatur de Epiſcopo, à contrario ſenſu innuit hanc facultatem inferioribus non competere: nam cùm conſultatio generalis fuerit, ſi idem de inferioribus voluiſſet, utique expreſſiſſet ſicut expreſſit de Epiſcopo, *cap. Inter corporalia, §. Sed neque verſ. Præſertim ſuprà de tranſlat. Epiſc.* & ſecundum hoc quamvis Abbas Presbiter & benedictus minores Ordines conferre poſſit ſuis ſubditis regularibus, *cap. Quoniam 69. diſt. cap. Cùm contingat infrà de ætat. & qual.* Concilium Trident. *cap.* 10. *ſeſſ.* 23. tamen non poteſt illos conferre, niſi in temporibus à jure ſtatutis, ſecundùm Hoſtienſ. *hîc in princ. in ver. Epiſcopis.*

Sed contrarium tenuit idem Hoſt. in prædicta Decret. *Cùm contingat. num. 6. verſ. Sed quo tempore.* Tum quia cùm Abbas poſſit minores Ordines conferre in ſuo Monaſterio, ex hoc nulli fit præjudicium; & ideò latior fieri debet interpretatio, *cap. Ex tuarum de uſu pall.* Item quia potiùs de Dominicis, quàm de quatuor temporibus hoc videtur ſentiendum, ne Abbates videantur generales ordinationes habere, & ſic Epiſcopizare: ſimile in *cap. Pervenit de conſecr. diſt.* 3. & cùm hoc tranſeunt hîc Joan. Andr. *num.* 2. Bellam. *num.* 1. & Butr. *in* 4. *notab.* ſed Card. *in d. c. Cùm contingat in* 8. *quæſt.* dicit rationes Hoſtienſis in hac ſecunda opinione non multùm valere & tenet primam, quia cùm in hac Decretali, *& in cap.* 1. *ſuprà eod.* hoc de Epiſcopis ſpecialiter concedatur, de aliis intelligitur
3 denegatum, *l. Cùm Prætor, ff. De judic. cap. Nonne de præſumpt.* In diebus autem ferialibus extra tempora certum eſt, nec Epiſcopo id licere, cùm textus hoc permittat in diebus feſtis dumtaxat, & concordat Pontificale Romanum *in rubr. de Cleric. facien. verſ. Minores verò Ordines.*

Fallit hoc in prima Clericali Tonſura, quæ licèt ſit Ordo ſecundum communem Canoniſtarum ſententiam in *d. cap. Cùm contingat*, ut ibi plenè ſcripſi: tamen quocumque die poteſt conferri, ut patet ex eodem Pontificali Romano *in rubr. de ordin. conferen.* ibi, *Clericatus, ſeu prima Tonſura quocumque die, & hora & loco conferri poteſt*, & notat Abbas poſt alios *in cap. penult. num.* 5. *infrà eod.* Armill. *in ver. Ordo num.* 7. & de generali conſuetudine obſervari atteſtatur hîc Bellam. *in* 3. *quæſt.*

5 Supereſt nunc, ut videamus qui ſint dies feſti, in quibus fas eſt Epiſcopo minores Ordines conferre. Doctores dicunt eſſe illos, in quibus licet & Virgines conſecrare, de quibus *in d. c. Devotis* 20. *qu.* 1. & per Hoſt. *in cap.* 1. *num.* 2. *ver. Virgines ſuprà eod.* & quamvis alii & in ſpecie Bellam. *hîc num.* 2. hoc latiùs intelligant, ſcilicet de feſtivitatibus ſpecificatis *in cap. fin. infrà de feriis*, tamen hæc interpretatio ſpectat tantummodò ad Romanum Pontificem, non ad Magiſtrum, tutior eſt prima opinio ſecundùm Hoſt. *hîc in princ. in ver. Dominicis.* Joan. Andr. *num.* 3. Butr. *n.* 9. Tu verò dicas, ut infrà notavi ex ſententia S. Congregationis Concilii *num.* 42. *in* 1. *dubio.*

6 Secundò nota ibi, *unum, aut duos*, extra tempora à Jure ſtatuta Epiſcopum non poſſe minores Ordines una die conferre pluribus, quàm duobus; nam etſi gloſſ. 1. hîc tenuerit poſſe conferre etiam pluribus, dummodò generalem ordinationem non faciat, idemque ſenſerint Alanus, Tancred. Goffred. & Innocent. *in princ.* tamen primam
7 opinionem ſecutus eſt Hoſtienſ. *in princip. in ver. Unum, aut duos.* Tum quia hoc quæſitum fuit de aliquibus, & Papa reſpondet unum, aut duos, & ſic non plures, arg. *de cætero & c. Ad audientiam infrà de Cler. non reſid.* Tum quia in re dubia tutius eſt edicti verbis deſervire, ut *l.* 1. *§. Si iis qui navem, verſ. in re igitur dubia. ff. de exer. act. & l. Non aliter, ff. De legat.* 3. Tum denique, quia nulla neceſſitas cogit ad aliter ſentiendum, cùm Dominici & Feſti dies ſæpius in anno revolvantur: & cum opinione Hoſt. tranſeunt hîc Joan. Andr. *num.* 4. & Butr. *num.* 5. Prima opinio communior, ſecunda tutior, ut inquit Card. in prima quæſt. Placet opinio Bellam. *hîc in* 4. *quæſt.* videlicet in hoc ſtandum conſuetudini, cùm ſit optima legum interpres, *cap. Cùm dilectus ſuprà de conſuet.* ſed ea ceſſante ſecurius eſt adhærere opinioni Hoſt.

Tertiò nota ibi, *ad minores Ordines.* Epiſcopum poſſe eadem die conferre uni omnes minores Ordines; nam cùm 8
textus dicat indeterminatè ad minores, de omnibus debet intelligi, cùm propoſitio indefinita æquipolleat univerſali, *c. Si Romanorum in fin.* 19. *diſt. c. Quia circa infrà de privileg.* 9
& ita ex hac littera deducit gloſſ. 2. adjiciens ita de facto obſervari, ut *in cap.* 2. *infrà de eò qui furt. ordin. ſuſcept.* 10
ubi hoc videtur expreſſum: niſi repugnet conſuetudo, quæ ſcandalum generet, *cap. Ordinationes* 75. *diſt.* Conſuetudo enim ea quæ licita ſunt, reddit illicita, *cap. Cùm olim infrà de Cler. conjugat. cap. Super eo de cognat. ſpirit.* & cum gloſſa conſentiunt Tancredus, Vincentius, Goffredus, Philippus, Doctores antiqui, & Innocentius *hîc in ver. Ad minores*, item gloſſ. 1. *in d. cap.* 2. & hanc primam opinionem ſequuntur moderni, ut hîc teſtatur Butr. *num.* 6. Secunda opinio primæ oppoſita fuit Joan. *in cap. Ordinationes il. primo in gloſſ. in ver. Tempore* 75. *diſtinct. & in cap. Quicumque in* 3. *gloſſ.* 77. *diſt.* qui exiſtimavit ita demùm licere Epiſcopo minores omnes uni ſimul conferre, ſi hoc habeat conſuetudo, de jure autem ſecùs. Cui valdè ſuf- 11
fragatur textus in dicto capite 2. in illis verbis: *juxta conſuetudinem patriæ ſibi quatuor minores contuliſti*, & ita videtur hoc eſſe de conſuetudine, & non de jure, prout illum textum ponderat Collectar, *hîc n.* 1. *v. Tamen videtur*: quam opinionem ſecutus eſt etiam Goffredus ſibi contrarius in dicto capite 2. & Bellamera hîc in fine, ubi dicit ſe credere hanc opinionem Joannis eſſe veram & eam tenere Martinum de Selva Epiſcopum Pampilonenſem. Tertia opinio inter prædictas media fuit Innocentii in capite *Dilectus circa finem, verſione Minores autem Ordines infra eodem*: exiſtimantis Epiſcopum non poſſe quatuor minores Ordines ſine intervallo temporis ſimul conferre, niſi diſpenſativè; non autem de jure: licèt diſpenſatio juris ſit. Argumentum capitis *Præterea, infrà de ætate & qualitate*; & idem ſenſit originaliter gloſſa 3. dicto capite *Quicumque* & Collectar. *ubi ſuprà*; nam interſtitia temporum etiam in minoribus Ordinibus ſunt ſervanda, capite *In ſingulis* 77. *diſtinctione*, gloſſa 1. in capite finali, *infrà de eo qui furtim Ordines ſuſcepit.*

Hæc tertia opinio videtur hodiè approbata à Tridentina Sinodo in capite 11. *ſeſſione* 23. ubi diſponitur ut minores Ordines per temporum interſtitia, niſi aliud Epiſcopo expedire magis videretur, conferantur. Quin imò, hæc facultas diſpenſandi ſuper interſtitiis ex Sententia Sacræ Congregatio- 12
nis competit etiam Vicario Generali, abſente Epiſcopo: poſito quòd habeat Mandatum generale in forma. Caveat tamen is qui in tali caſu omnes minores Ordines ſimul re- 13
cipit, ne ſimul etiam recipiat Ordinem Subdiaconatûs; nam alioquin indignum ſe redderet executione Ordinis ſic ſuſcepti, ut legitur & notatur in capite 2. *infrà de eo qui furtim Ordines ſuſcepit*, ſecundum Hoſtienſem hîc, *num.* 2. Rurſùs caveat ne cum quatuor minoribus Ordinibus eàdem die pri- 14
mam Clericalem Tonſuram recipiat, quia cùm Tonſura ſecundum opinionem Canoniſtarum ſit Ordo, capite *Cùm contingat*, cùm ibi notat *infrà de ætate & qualitate*: non poteſt Epiſcopus eam cum quatuor minoribus uni ſimul conferre; & talis Ordinatio nec per Jus nec per conſuetudinem approbatur; & collatio plurium Ordinum ſimul eſt generaliter re- 15
probata, capite *Litteras* & capite *Dilectus, infrà eodem.* Ita Hoſtienſis hîc, *num.* 2. *verſione Sed numquid*: quem ſequuntur Joannes Andreas, *num.* 7. & Butrius, *num.* 6. *verſione* Hoſtienſis *dicit* adjicientes duas alias conſiderationes: &

prima eſt, quia non eſt conveniens ut unà die quis ſit Laïcus & Acolitus; altera eſt, quia in hoc capite nihil dicitur de
16 Pſalmiſta: licèt Collectar. hîc, *num.* 1. hanc ultimam rationem impugnet, quia Ordo Pſalmiſtatûs ſeu Tonſuræ in minoribus Ordinibus continetur. Sed tu adde quod in capite 2. *infrà de eo qui furtim Ordines ſuſcepit* non cavetur de minoribus Ordinibus in genere, ſed de quatuor minoribus; & ſic excluditur prima Tonſura; & hanc opinionem ſequitur etiam Epiſcopus Pampilonenſis & Bellam. hîc *in* 5. *quæſtione, verſione* Hoſtienſis *verò dicit.*

17 Ultimò nota ibi, *Sed ad Subdiaconatum*: nulli Epiſcoporum licere Sacros Ordines conferre, niſi in quatuor temporibus: id eſt in Sabbatis quatuor temporum, ut capite *Quod à Patribus*, capite *Ordinationes, ille ſecundò* 75. *diſtinctione* ſecundum Hoſtienſem hîc, *num.* 2. *verſione Niſi in quatuor temporibus*; & fuſiùs dicam infrà, *num.* 28. aut in Sabbato Sancto vel in Sabbato de Paſſione in quo ſcilicet cantatur: *Sitientes*, quod in Canone appellatur Sabbatum quadrageſimalis hebdomadæ Medianæ: ut in dicto capite *Ordinationes*; & poſt Tancredum & Vincentium notant hîc Hoſtienſis, *num.* 3. Joannes Andreas *eodem numero & num.* 7. *in fine.* Butrius, *num.* 7. *verſione Quæritur*; & ita hîc eſt caſus ſecundùm Joannem Andream, Bellameram, Butrium, Cardinalem, Ancharum & Joannem de Anania: concordant, capite *Ordinationes, ille ſecundò* 75. *diſtinctione* & Concilium Triden-
18 tinum, *ſeſſione* 23. *capite* 8. Quod adeò verum eſt, ut nec liceat Sacros Ordines conferre die Dominicâ immediatè ſequenti, capite *Litteras infra eodem*: etiam continuato jejunio ut in gloſſa ultima hîc *in fine* & per Butrium, *num.* 8. Excipitur Romanus Pontifex, ut hîc & in capite 1. *ſupra eodem.*
19 Ipſe enim propter poteſtatis plenitudinem ſemper & ubique poteſt Sacros Ordines conferre, quia tempus non eſt de
20 ſubſtantia Ordinis & determinatio temporum eſt inducta à Lege poſitiva quæ Papam non arctat, ut hîc per Hoſtienſem, *num.* 3. in verbo *Romano Pontifice* & Butrium *in* 3. *notabili*; & eſt ſimile in capite *Ad honorem, ſuprà de uſu pallii* & in capite *Quòd ſicut, §. Præterea de electione.*

21 In quibuſdam Diœceſibus viget conſuetudo ſecundum quam ſuſcipientes quatuor minores Ordines die Veneris, die Sabbati ſequenti ad Subdiaconatum promoventur. Quæritur an hæc conſuetudo excuſet nonobſtante Tridentini Concilii Decreto, capite 8. *ſeſſione* 23. quo cavetur hæc facienda eſſe ſtatutis à Jure temporibus: præſuppoſitâ tamen neceſſitate vel utilitate Eccleſiæ, juxta caput 11. *ejuſdem ſeſſionis.*

22 Præmittendum eſt in decreto *d. cap.* 8. non agi de eadem materia, de qua agitur in *d. c.* 11. Nam in c. 8. agitur de temporibus, in quibus ſecundum Canones publicè ſacrorum Ordinum ordinationes celebrari debent, *in c. autem* 11. agitur de interſtitiis Epiſcoporum, quæ debent obſervari: & intercedere inter collationem præcedentis & collationem ſequentis Ordinis, de quibus Gratianus in decreto duas conſcripſit differentes diſtinctiones: nam de prima materia, quæ habetur *c.* 8. ſcripſit *diſt.* 75. de ſecundo reſpiciente c. 11. compilavit *diſt.* 77.

23 Hinc percipitur quid in propoſita quæſtione quæratur, ex qua elici poſſunt hæ dubitationes.

24 Prima eſt, an ex conſuetudine liceat omnes minores Ordines uno die conferre.

25 Secunda, an id liceat die Veneris præcedente diem Sabbati, in quo eidem ad minores Ordines promoto Ordo ſacer eſt conferendus.

Tertia, an ei qui omnes minores Ordines uno die ſuſcepit, liceat altero die immediatè ſequenti & ſic abſque aliquo interſtitio Subdiaconatum ſuſcipere.

26 Prima quæſtio, quæ reſpicit *d. cap.* 11. facilis eſt: nam proculdubio videtur licere, textus eſt in *cap.* 2. *De eo qui furt. ordin. ſuſcep.* gloſſ. tertia in *cap. Quicumque* 77. *diſt.* & patet ex dictis ſuprà in 3. *notabili.* Quæ conſuetudo, cùm Concilium illi non derogaverit, utique ſublata non videtur, *cap.* 1. *de conſuetud. lib.* 6. ubi Doctores: & hanc ſententiam probavit Sacra Congregatio Concilii, ut patebit infrà *n.* 42. in 3. dubio.

27 Secunda quæſtio, quæ reſpicit materiam dicti c. 8. ſatis eſt ardua & quidem pro parte negante adducitur textus in *c. Prox. ſupra eod.* ubi conſuetudo conferendi Ordines extra tempora tanquam Canonibus inimica reprobatur: quo caſu non licet ulteriùs ſimilem conſuetudinem inducere, gloſſ. *in d. c.* 1. *de conſuet. lib.* 6. *in ver. expreſſè*, ubi Gemin. *n.* 30. & propterea cùm hæc conſuetudo ſit prohibita & Concilium mandet *d. c.* 8. hac in re antiquos Canones obſervari; ſequitur ut tolerari nullo modo debeat.

Non obſtat ſi dicatur: Imò in caſu propoſito Ordines prædicti conferri videntur temporibus à jure ſtatutis id eſt tempore Jejunii quatuor Temporum, vel hebdomadæ Medianæ vel hebdomadæ majoris Quadrageſimæ, ut habetur in *c. fi. diſt.* 75.

Et ita cùm minores Ordines conferantur die Veneris immediatè præcedentis diem Sabbati, in quo Ordines ſacri aliàs (ut arbitror ſupponi) licitè conferri ſolent cuique, non poteſt eſſe niſi in prædictis Hebdomadibus: hinc ſequitur ut qui die Veneris confert minores Ordines, dicatur contuliſſe temporibus ad hoc à Jure ſtatutis. Id, inquam, non ob- 28
ſtat, quia quod vulgò dicitur ordinationes ſacrorum Ordinum tenendas eſſe in Hebdomadibus ſupradictis, non ita intelligitur, ut quolibet die, in quo in ipſis Hebdomadibus jejunatur, teneri poſſint, ſed tantùm die Sabbati earumdem Hebdomadarum, *cap. Quòd à Patribus*, & *cap. ſeq. ead. diſtinct.* 75. juncto *cap. Litteras infra eod.* & quòd Ordines non poſſint conferri niſi in Sabbatis dictarum Hebdomadarum & minores Ordines eiſdem, vel aliis celebrioribus feſtivitatibus, tradunt Præpoſ. *in d. cap. Quod à Patribus, num.* 4. *& in cap. Quoniam, §. cæterorum, ead diſtinct.* 75. Abbas poſt Hoſtienſ. in *cap. conſultatione, ante fin.* & *cap. Litteras, num.* 3. ubi etiam gloſſ. *infra eod.* & idem Hoſtienſ. *hîc num.* 2. *verſ. Niſi in quatuor Temporibus.* Silveſt. *in ver. Ordo il. ſecundò, num.* 6. & habetur in *d. §. cæterorum*, & alibi ſæpè per Doctores. Item non obſtat text. 29
in *cap. Quandò, ead. diſt.* 75. cujus verba ſunt hæc: Quandò & ubi libitum fuerit, uſque ad Subdiaconatûs officium ordinantur Clerici. Quo textu videtur concedi Epiſcopis, ut in collatione minorum Ordinum non teneantur ſervare aliquem locum, vel aliqua tempora. Nam ad hoc reſpondent ibidem Doctores illum textum eſſe paleam ſine autoritate & debere intelligi juxta textum hîc, ut etiam notat gloſſ. in *cap. Ordinationes, il. primò, ead. diſtinct.* 75. Hîc autem 30
habetur licere Epiſcopis Ordines minores conferre non pro libito, ſed quandò minores conferri poſſunt vel diebus Dominicis, vel aliis feſtivis diebus & propterea ut dicitur in *d. cap. fin. diſtinct.* 75. non ſufficit ſi obſerventur Hebdomadæ; ſed & dies ipſarum Hebdomadarum in id deputati obſervandi ſunt, ita ut majores diebus Sabbati dictarum Hebdomadarum; minores verò vel eiſdem, vel Dominicis, ſeu Feſtis conferri debeant.

Pro ſolutione diſtinguendum eſt: nam aut in dicto loco 31
Epiſcopus die Veneris habet publicam ordinationem, in eiſque publicè confert quatuor minores Ordines. Et hoc arbitror non potuiſſe conſuetudine introduci, quamvis eam obſervantes à pœna à ſacris Canonibus inflicta ſint excuſandi, ex gloſſ. penult. *in c. Proximo, ſupra eodem.* Et hoc eſt 32
quod Epiſcopis conſulunt Doctores, hîc, videlicet ut cùm voluerint conferre minores Ordines pluribus, quàm duobus, caveant ne ita eos conferant, ut videantur generales ordinationes habere, ut hîc notat gloſſ. 1. & alii, quos retuli ſuprà *n.* 6. & in ſpecie Card. advertit *hic in prima q.* cautum eſſe debere Epiſcopum, ut hos Ordines conferat in Capella & non in loco publico. Nec obſtat quòd in hac ordinatione ut cumque publica Epiſcopus non conferat niſi minores Ordines, qui ad formam hujus decretalis poſſunt conferri extra tempora ſtatuta in *d. c. fin.* 75. *diſt.* Quoniam ex quo hos Ordines confert per modum habentis generales ordinationes, ſubjitur regulis, quæ præſcriptæ ſunt omnibus generales ſacrorum Ordinum ordinationes habere vo- 33
lentibus; alioquin Epiſcopo non debet permitti ordinatio, arg. *c. Dilecti, de privileg.* nam qui aliqua conceſſione vult uti, non debet reſpuere ejus qualitates, ex his, quæ plenè notat Anchar. *conſil.* 208. *Judex de jure, ſub n.* 11. *verſ. & primo pro fundamento.* Cùm igitur ſtatutum fuerit, ne generales ordinationes, niſi ſtatutis diebus & temporibus, habeantur cum derogatione conſuetudinis contrariæ, ut potè Eccleſiaſticæ inſtitutioni inimicæ, *cap. Prox. ſupra eodem*: hinc ſequitur, ut talis conſuetudo non ſit toleranda; præſertim cùm nulla ratio ſufficiens afferri poſſit, ob quam rei tam ſeriò ſtatutæ derogare oporteat: nam ut in ſimili notat Hoſtienſ. *hic in princ. in ver. Unum, aut duos*; cùm Dominici, ac Feſti dies, in quibus minores Ordines conferri poſſunt, tam ſæpè occurrant, nullo caſu tanta utilitas & neceſſitas Eccleſiarum ſubeſſe poteſt, ut adverſùs Canones introducenda ſit hujuſmodi conſuetudo.

Aut Epiſcopus dicto die Veneris confert minores Ordi- 34
nes non per modum tenentis generales ordinationes, ſed privatim in ſua Capella, vel etiam in ſecreta Sacriſtia & ſuppoſita neceſſitate, vel utilitate Eccleſiarum, ut in propoſita quæſtione & arbitror dictam conſuetudinem legitimè præſcriptam excuſare nedùm à pœna, ſed etiam à culpa: nam etſi nullo jure legatur permiſſum Epiſcopis, ut dicto 35
die minores conferant Ordines, ſicut permittitur quoad primam tonſuram, quæ omnibus diebus conferri poteſt, ut dixi ſuprà *num.* 4. tamen nec aliquo jure hoc eis expreſſè legitur prohibitum, imò nec reperitur aliquis Canon, qui ſpecificè ſtatuerit tempora, in quibus minores Ordines conferri debent. Nam *d. cap. fin.* & *cap. Ordinationes, cum ſeq.* 75. *diſtinct.* loquuntur de Ordinibus ſacris. Sicut etiam *cap. Prox. ſupra eod.* cum aliis ſimilibus loquuntur de ſacris Ordinibus, ſeu publicis ordinationibus. Textus autem in præſenti non loquitur prohibendo, ſed permittendo, videlicet ut poſſint conferri etiam Dominicis & feſtivis diebus. Hinc Palud. *in* 4. *diſt.* 25. *quæſt.* 2. *tit.* 3. *in concl.* 2. cùm le- 36

quitur de minoribus Ordinibus, cautè utitur verbis permiſſivis, videlicet Epiſcopus poteſt conferre minores Ordines nedùm diebus quibus conferuntur ſacri, ſed etiam Feſtis & Dominicis. At cùm in concluſ. 3. agit de majoribus, loquitur per verba prohibitiva, videlicet, non liceat Epiſcopis eos conferre, niſi in Sabbatis quatuor Temporum, Sabbato Medianæ Quadrageſimæ & Sabbato ſancto. Quo loquendi modo utitur etiam hæc Decretalis. Cùm ergò nullus Canon reſiſtat, quominùs Ordines minores poſſint conferri aliis diebus; ſequitur ut ſubſiſtente cauſa potuerit introduci conſuetudo, ut etiam alio tempore, quàm in Jure expreſſo, licitè conferantur, ex not. per gloſſ. in *cap. ult. in ver. conſuetudo, de conſuet. lib. 6.* maximè cum hoc neque jure naturali, neque divino repugnet, *cap. fin. ſuprà de conſ.* juncta gloſſ. *capite* 1. ubi Gemin. & Franc. *eodem titulo libro*
37 6. Quòd etiam confirmatur ex modo loquendi Doctorum de hac re ſcribentium: nam Abbas poſt Hoſtienſem in *d. cap. conſultationi, ante fin.* cùm dixiſſet majores Ordines non poſſe conferri, niſi in dictis Sabbatis, addidit & hoc non obſtante quacumque conſuetudine. At verò poſteà agens de minoribus Ordinibus, inquit & illos debere eiſdem diebus, vel Feſtis, ſeu Dominicis conferri: & ſic utitur verbo *debere*, quod non ſemper eſt præcepti, gloſſ. *in ver. attendentes in ver. Debeant de ſtatu Monac.* nec addit clauſulam, quæ excludat conſuetudinem. Eodem modo loquendi utitur Rebuff. *in praxi benefic. ſuper reg. cancell. de Cler. malè promot. gloſſ.* 1. & alii Doctores, qui propterea tacitè admittere videntur contraria conſuetudine id poſſe induci. Qui-
38 bus accedit quòd in minoribus Ordinibus ceſſat ratio, ut quam à ſacris Canonibus inſtitutum fuit, ut die Sabbati dictorum Jejuniorum & non aliis diebus ſacri conferantur Ordines. Ea enim fuit ratio, ut ſignificaretur eos qui ad ſacros aſſumuntur Ordines, à ſæculi laboribus ad requiem Domini tranſire, gloſſ. *in d. c. Litteras in ver. Pertinere infra eodem*: ad quam, ut notant ibi Hoſtienſ. & Cardin. cùm non tranſeant qui minoribus initiantur Ordinibus, quippè qui poſſunt ad ſæculum reverti, indè fit, ut, quemadmodum ibi citati autores animadvertunt, minores Ordines conferantur etiam aliis diebus, quàm Sabbati, ſcilicet Dominicis & Feſtis. Cùm ergò hoc cap. & cap. 15. ſupra eod declarent minores Ordines non eſſe adeò adſtrictos diei Sabbati, quin poſſint conferri Dominico & aliis diebus Feſtis, eò quòd in ipſis non militat ratio, quæ militat in ſacris Ordinibus: nulla ſubeſt cauſa, cur conſuetudo quæ non minoris eſt autoritatis, quàm Lex ipſa, *l. Imò, ff. De legib.* non potuerit introducere, ut minores Ordines etiam aliis diebus conferri
39 poſſint, videlicet die Veneris. Quemadmodum communis praxis & conſuetudo habet, ut minores Ordines Epiſcopi conferant etiam in Feria quarta quatuor Temporum, ſi credimus Henriquez hoc atteſtanti *in Summa lib.* 10. *cap.* 12. §. 2. Imò quòd plus eſt, etiam ceſſante conſuetudine, modò adſit neceſſitas, hoc idem fieri poſſe innuit Hoſt. qui cùm in *d. cap.* 1. *num.* 2. *in ver. Virgines ſupra eod.* dixiſſet Virgines poſſe velari diebus Dominicis, ac per totam hebdomadam Paſchæ, & ſi neceſſitas urgeat etiam aliis diebus *cap. Devotis* 20. *quæſt.* 1. poſteà in hoc *cap. in princip. in ver. Dominicis*, addit minores Ordines poſſe conferri illis diebus, quibus & Virgines velari: & Hoſtienſem ſequuntur Joan. Andr. Butr. & alii, ut dixi ſuprà *num.* 5. ex quo infertur, ut etiam ex conſuetudine minores Ordines aliis diebus conferri poſſint.
40 Cæterùm etſi hæc opinio videatur vera, & ex deductis pateat reſponſio ad contraria, quæ loquuntur de ſacris Ordinibus, vel publicis ordinationibus; magis tamen expediret, ut hæc aboleretur conſuetudo: nam cùm minores Ordines poſſint conferri diebus Feſtis & Dominicis, nimis feſtinat, qui diem crebrò venientem non poteſt expectare; Eccleſiaque ex hac inordinata ordinatione plus damni recipere poteſt, quàm emolumenti, pluraque vitia ad Dei ſervitium pro virtutibus introduci, ut notat Gelaſ. *in Decretali prima ad Epiſcopos per Lucaniam tranſmiſſa*, ex qua ſumitur *c. fin.* 77. *diſt.*

Ad tertiam quæſtionem, quæ demùm reſpicit Decretum 41
Concilii *d. cap.* 11. *ſeſſ.* 23. reſpondetur affirmativè: nam conſuetudine poteſt introduci, ut uno die poſſint conferri omnes quatuor minores cum Subdiaconatu, Rebuff. *dict. gloſſ.* 1. Cui conſuetudini Concilium non derogavit, Navarr. *in Man. c.* 25. *num.* 21. ideòque ex ſententia Sacræ Congregationis qui ex conſuetudine illius regionis quatuor minores Ordines, & Subdiaconatum ſuſceperunt, non ſunt ſuſpenſi. Ergò multò magis potuit introduci, ut duobus diebus. aliàs tamen licitè conferantur, arg. *cap. Litteras infrà eod.* Et ita conſuetudo ubique recepta concedit, ut ferià ſextà veſperè præcedente Sabbatum, in quo de jure Ordines ſacri conferuntur, Epiſcopis fas ſit Ordines minores dare, quaſi in hoc officio dies Sabbati videatur incipere pridie veſperè, ut atteſtatur Henriq. *in Summa lib.* 10. *cap.* 12. §. 2. ubi etiam reddit rationem, ut ſcilicet minoribus jam collatis in die Veneri, poſſint Epiſcopi in Sabbato majori cum ſolemnitate ſacros Ordines dare. Sed hæc non eſt bona ratio, cùm minores poterint dari in Dominica præcedenti. Undè hanc quoque conſuetudinem tollere præſtare ex ratione adducta in fine præcedentis quæſtionis, ita tamen ut Epiſcopus poſſet cum aliquo diſpenſare ex cauſa urgenti.

Vel certè ad hoc tertium dubium poſſet reſponderi, licere Epiſcopo in die Veneris omnes minores Ordines conferre, & in Sabbato ſequenti Subdiaconatum, ſi dies Veneris, ſit dies feſtus, & ſi neceſſitas, aut utilitas Eccleſiæ judicio Epiſcopi id expoſcat, juxta Decretum *d. c.* 11. *ſeſſ.* 23. non tamen quoad minores Ordines in publicis ordinationibus, ſed privatam & alquibus tantùm: & ita S. Congregatio reſpondit, ut in, ultima ex infra ſcriptis reſolutionibus.

Præſuppoſito quòd minores Ordines poſſunt conferri diebus Dominicis, aut aliàs feſtivis; dubitatur an appellatione diei feſti comprehendatur Feſtum, in quo ab Eccleſia fit officium; an verò debeat eſſe Feſtum, quod à populo colatur.

Secundò, idem eſt dubium quoad promovendos vigore 42
diſpenſationum de promovendo extra tempora diebus feſtis.

Tertiò, an ex conſuetudine poſſit Epiſcopus uno & eodem die ad minores Ordines aliquos promovere.

Quartò, an ubi conſueverit ordinatus ad quatuor minores Ordines die Veneris, in die Sabbati ſequentis ad Ordinem Subdiaconatùs promoveri, id ſit licitum propter conſuetudinem.

Ad primum S. Congregatio Concilii cenſuit, comprehendi dies feſtos, qui à populo ſervantur, *toto tit. de fer. de conſecr. diſt.* 3. *c.* 12. *ſeſſ.* 25. *de regular.*

Ad ſecundum idem reſpondit.

Ad tertium, præſuppoſita conſuetudine poſſe.

Ad quartum, licere Epiſcopo ſi dies Veneris ſit dies feſtus, & ſi neceſſitas, aut utilitas Eccleſiæ judicio Epiſcopi id expoſcat, juxta Decretum Concilii *cap.* 11. *ſeſſ.* 23. non tamem in publicis ordinationibus, ſed privatim, & aliquibus prædictos minores Ordines conferre.

DE TEMPORIBUS ORDINATIONUM.

Idem Alexander III.

CAPUT IV.

EX tenore tuarum litterarum accepimus, quòd N. Clericus adeò deliquit, quòd ſi peccatum ejus eſſet publicum, degradaretur ab ordine quem ſuſcepit, & ampliùs non poſſet ad ſuperiores Ordines promoveri. Verùm quoniam peccatum ipſius fore occultum dixiſti: mandamus quatenùs pœnitentiam ei condignam imponas & ſuadeas, ut parte pœnitentiæ peractâ, ordine ſuſcepto utatur: quo contentus exiſtens, ad ſuperiores ampliùs non aſcendat. Verumtamen quia peccatum occultum eſt: ſi promoveri voluerit, eum non debes aliqua ratione prohibere.

SUMMARIUM.

1 *Criminoſus occultus moneri poteſt ne promoveatur ad Ordines, ſed prohiberi non debet.*
2 *Criminoſus occultus pœnitentiâ, vel illius parte peractâ poteſt in ſuſceptis miniſtrare, etiamſi crimen ſit degradatione dignum.*
Et quid ſi crimen impediat Ordinis executionem etiam poſt peractam pœnitentiam. num. 6.
3 *Satisfactio criminoſi occulti, an ex precepto præcedere debeat celebrationem Miſſæ.*
4 *Crimen etiam enorme ſi ſit occultum, non impedit quominùs actu pœnitentia poſſit quis ſine peccato officio ſuo uti, & ad majores Ordines aſcendere.*
5 *Nec requiritur diſpenſatio Epiſcopi.*
6 *Fallit ſi crimen impediat officii executionem, etiam poſt peractam pœnitentiam; quia tunc non licet ſine peccato aſcendere, aut miniſtrare.*
7 *Et quæ ſint ejuſmodi crimina.*
8 *Epiſcopus ob crimen occultum quantumcumque enorme, non poteſt de jure communi interdicere ſubdito aſcenſum ad Ordines.*
9 *Etiamſi crimen ſit tale, ut poſt peractam pœnitentiam impediat Ordinis executionem.*
Et quid poſt Concilium tridentinum, num. 12.
10 *Vindictæ ratio ceſſat in occultis criminibus.*
Peccata latentia ſolum Deum habent ultorem, ibidem.
11 *Intellectus hujus cap.* & cap. Ad aures infrà eodem.
Clerico non arctato ratione tituli, an poſſit ob occultum crimen probari aſcenſus ad Ordines, ibidem.
12 *Epiſcopus ex Concilio Tridentino poteſt ob crimen occultum extrajudicialiter prohibere ſubdito aſcenſum ad ſacros Ordines, eumque ſuſpendere à ſuſceptis Ordinibus, gradibus, & dignitatibus.*
13 *Epiſcopus an poſſit ex cauſa occulta extrajudicialiter interdicere Subdiacono aſcenſum ad Ordines Diaconatûs, & Presbiteratûs, & n. ſeqq. uſque in finem.*
14 *Pluralis ratio duorum ſaltem concurſum requirit.*
15 *Epiſcoporum præcipuum munus eſt ſubditorum vitia redarguere.*
16 *Præmii ratio præſumitur finalis, & regulat totam diſpoſitionem, eamque extendit etiam ad caſus non comprehenſos.*
17 *Clerici præſertim in ſacris conſtituti minùs capaces reperti, poſſunt ab Epiſcopo ſuſpendi ab executione Ordinum.*
18 *dictio*, præſertim, *quid importet.*
19 *Epiſcopus poteſt ob occultum crimen ſuſpendere jam promotum ad ſacros Ordines, ne miniſtret etiam ſub pœna excommunicationis,*
20 *Promovendus faciliùs impeditur, quàm dejiciatur promotus.*
21 *Miniſtrat in ſuſceptis, qui ab uno Ordine ſacro ad alium aſcendit.*

1 EX *tenore.* Criminoſus occultus moneri poteſt, ne promoveatur ad Ordines, ſed prohiberi non debet. Hoc dicit. Communis diviſio. Secunda, ibi, *Verum.*
2 Nota primò, criminoſum occultum, pœnitentiâ, vel illius parte peractâ, poſſe in ſuſceptis Ordinibus miniſtrare
3 etiamſi crimen ſit degradatione dignum, ut per Burr. *num.* 15. Cardin. *in ſecundo notab.* Et clarè probatur ex littera ibi: *Suadeas, ut Ordine ſuſcepto utatur.* Et quod dictum eſt de pœnitentia peracta, intellige de conſilio, non enim peccat celebrando etiam ſtatim facta confeſſione; ſed bonum eſt conſilium, ut priùs pro parte ſatisfaciat, ut formaliter inquit Innocent *hic num.* 1. *verſ. Et idem dicimus quod non*
4 *peccat*, cum quo alii tranſeunt. Sed an, qui tale crimen commiſit, aſcendere poſſit ad ſuperiores Ordines, Doctores non conveniunt. Quidam opinati ſunt poſt mortale peccatum, quod depoſitionem inducit, etiam poſt peractam pœnitentiam nec licere Ordines ſuſcipere, nec in ſuſceptis miniſtrare. Et in hoc rigore fuit Hugo: ſed ejus opinio expreſsè reprobatur in *cap. Niſi cùm pridem*, §. *Propter conſcientiam ſuprà de renunc.* ſecundum Hoſt. *hic num.* 2. Et quoad Ordines jam ſuſceptos apertè etiam reprobatur hic in iiſdem verbis: *Suadeas, ut Ordine ſuſcepto utatur.* Et dicit gloſſ. *hic in ver. Utatur*, quam Innocent. Hoſtienſ. & omnes ſequuntur, hanc fuiſſe rigidam opinionem: quia res penè contra naturam eſt, ut quis ſit ſine peccato, *cap. Unum*, §. *Hunc autem* 25. *diſtinct.* Sed Alan. & Tancred. tenuerunt, crimen etiam enorme, ſi ſit occultum, non impedire quominùs actâ pœnitentiâ poſſit quis officio ſuo uti & ad majores Ordines aſcendere. Et dicit Tancredus hos anfractus ſublatos eſſe per Decretalem ultimam infrà eod. ubi eſt expreſſum, criminoſos occultos præter reos homicidii poſt pœnitentiam in ſuſceptis miniſtrare, & ad ſuperiores promoveri. Et hanc opinionem ſequitur gloſſ. *hic in eodem verbo* Utatur, & Innocentius; *numero* 1. *verſione Si enorme & occultum*: dicens, talem promoveri poſſe ſine
peccato, per caput 2. *in fine infrà de Apoſtaſia* & dicto capite 5
finali, *infra eodem*; nec neceſſariam eſſe diſpenſationem Ordinarii, ſed ſufficere Sacerdotis abſolutionem ex poteſtate clavium, argumentum capitis *Illi qui* 6. *quæſtione* 1. quamvis meritoria ſit humilitas, ſi abſtineat. Ita Innocentius cui ſubſcribunt Hoſtienſis *num.* 2. *verſione Notavit autem hic* Joannes Andreas, *num.* 7. *verſione Et putat Innocentius.* Cardinalis, *num.* 1. *verſione Oppono ad ſecundum.* Ancharus, *num.* 2. in prima oppoſitione & alii communiter: fallit tamen hoc ſe-
cundum Innocentium, *num.* 1. *verſione Et hæc ſunt vera* & 6
omnes præallegatos, ſi crimen ſit tale ut poſt peractam pœnitentiam impediat Officii executionem, quia tunc quamvis prohiberi non poſſit in ſuſceptis miniſtrare vel ad Superiores aſcendere, quia delictum occultum eſt: ut ſtatim dicam in 2. notabili: tamen peccat ſive miniſtret, ſive promoveatur, argumentum capitis *Erga Simoniacos* 1. *quæſtione* 1. & capite *Matthæus, infrà de ſimonia.* Et eſt expreſſum in dicto capite